REGD. NO. 40 A. విడి ప్రతి 13 నయాపైసలు 31-5-57 శుక్రవారం

జమీన్ రైతు

సంపుటి 29 : మేనేజింగుఎడిటర్ : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు :: సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి : సంచిక 22

హైదరాబాద్ లేఖ

★★★ మా విలేకరి ★★★

ప్రకాశంపంతులు నిర్యాణం: హైదరాబాద్‌లో ప్రజలను గత పదేళ్లలో ఇంతగా కదలించిన సంఘటనలు రెండుమూడు మాత్రమే!

ప్రకాశం పంతులు గారి నిర్యాణం ఆంధ్ర ప్రజలందరిని దుఃఖసాగరంలో ముంచెత్తిన మాట నిజం కాని నాన్‌గెజిటెడ్ ప్రభుత్వోద్యోగులు చెందినపరితాపం ప్రత్యేకంగాచెప్పుకో తగినది. లాభంపొందినవారు చూపేకృతజ్ఞతా భావాన్నే కాక, అణగారి, నిరంతర శోషణకు గురియైన వర్గాలకు ఆయనపట్లగల ఆరాధనా భావాలనుకూడా నీరిపరితాపంలో చూడవచ్చును. ముఖ్యమంత్రి, ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి వెంటపడి, ప్రకాశంగారి చివరి ఊరేగింపులో నాన్‌గెజిటెడ్ ఉద్యోగులకోసం వారి సంఘ నాయకులు ప్రత్యేకమైనస్థానం సంపాదించుకున్నారు. తమ సంఘంతరఫున ప్రత్యేకంగా ఆంధ్రకేసరి మృతదేహానికి పుష్పమాలలు సమర్పించడమేకాక, వందల సంఖ్యలో ఊరేగింపులో శ్మశానంవరకూ వచ్చారు. శ్మశాన వాటికలోకి మొదలు ప్రవేశం ఇవ్వకపోతే పోలీసు అధికార్లతో ఘర్షణపడి మరీ సంపాదించారు. ఆ తరువాత కేవలం ఆయన మృతి పట్ల సంతాపం తెలియజేస్తూ తీర్మానించడమే కాక ఆయన చిత్రపటంతో ప్రతి ఉద్యోగి తన గృహాన్ని అలంకరించుకోవాలని నిశ్చయించుకున్నారు. ఈనాటివరకు ఏ వుద్యోగిని కదిపినా కంటనీరు పెట్టుకుంటూ వుంటాడు. దీనికంతటికీ కారణం ఏమిటంటే 1947లో భారతదేశంలో తక్కువ జీతాలుగల ప్రభుత్వోద్యోగులకు జీతాలు హెచ్చించింది ప్రకాశం మంత్రివర్గమొక్కటే. అట్లాగే 1946లో అధికారంలోకివచ్చిన కొద్దిరోజులకే వుద్యోగులందరికీ "బోనసు" ప్రకటించి 24 గంటలలోగా డబ్బు ఉద్యోగులందరికీ అందేటట్టుచేశారు. ఈవిధంగా ఉద్యోగులకు ఏ ప్రభుత్వమైనా బోనసు ఇవ్వదు. అప్పటికీ ఇప్పటికీకూడా యిదిఅపూర్వమైన సంఘటన.

పంతులుగారు పోయినప్పుడు ఆయన సమక్షంలో వున్నది కొందరు పత్రికా విలేఖరులు, ఉస్మానియా జనరల్ హాస్పిటల్ ప్రధానవైద్యులు, శ్రీ అల్లూరి, శ్రీ టంగుటూరి హనుమంతరావు ఆయన పతీమణి మాత్రమే. మంత్రులు బెజవాడ గోపాలరెడ్డి, కల్లూరి బసవరాజాగార్లు కొద్దినిమిషాల క్రితమే మళ్లీవస్తామని వెళ్ళారు. వారు తిరిగి వచ్చేటప్పటికీ ప్రాణంపోయింది. తరువాత ఈలోపున్న మిగతామంత్రులు, ప్రధాన కార్యదర్శి, ఇతర ఉద్యోగులువచ్చారు. దహనంకోసం చేయవలసిన ఏర్పాట్లు, ముఖ్యమంత్రితో ట్రంక్‌ఫోనులో సంభాషణ మొదలైనవిచేశారు. 9 గంటలకు రేడియో ద్వారా పంతులుగారి నిర్యాణంగూర్చివిని కొందరు పురప్రముఖులు చూడడానికివచ్చారు. పదిన్నర తరువాత ఆసుపత్రి ఖాళీ అయిపోయింది. ఆ పరిస్థితిచూస్తే, నిత్యం ప్రజల్లో వుంటూ "ప్రజాప్రకాశం" అనిపించుకున్న ఆంధ్రకేసరి, ఆయన పరిచయం అంతగాలేని హైదరాబాదులో మరణించడం దురదృష్టకరమనిపించింది. అదే ఏ విజయవాడలాంటి స్థానమో అయితే అప్పటికే ఎంత జనంకూడేవారో, ఎంతకల్లోలం జరిగేదో అనిపించింది. నిజానికి దహనంకోసం శవాన్ని విజయవాడ తీసికెళ్ళాలని కొందరు ప్రముఖులు సూచించడంకూడా జరిగింది. కాని తెల్లవారేటప్పటికి పరిస్థితి పూర్తిగామారింది. శవాన్ని ఉదయం 8 గంటలకి గాంధీభవన్ చేర్చారు. అప్పటినుంచి మధ్యాహ్నం మూడున్నరవరకు— అంటే ఊరేగింపు బయుల్దేరేవరకు — ప్రజలు తండోపతండాలుగా, ఎక్కడెక్కడనుంచో వచ్చారు. ఆ వచ్చినవారిలో కులమత భేదాలు కాని, స్త్రీ పురుష, ఉచ్చనీచభేదాలుకాని లేవు. మైలుపొడవున ఊరేగింపు బయుల్దేరింది. శ్మశానం చాలాచిన్నదైనందువల్ల ప్రజలనందరిని గేటువద్దే ఆపినప్పుడు ప్రజల్లో కలిగిన నిరాశ అంతా ఇంతా కాదు. లోపలకు దూరడానికి పోలీసులు ఆపుచేస్తున్నా లెక్కచేయకుండా దూసుకొచ్చారు.

అస్థినిమజ్జనం

ప్రకాశంపంతులుగారి అస్థికలు ప్రత్యేకరైలులో విజయవాడ, రాజమండ్రి, కర్నూలుకు కొనిరాబడి, రాజలాంఛనాలతో కృష్ణ, గోదావరి, తుంగభద్ర పవిత్రతోయములలో 29 తేది నిమజ్జనం గావించబడినవి. విశాఖవద్ద సాగరంలో, హైదరాబాద్ వద్ద మూసి సంగమంలోగూడా అస్థికలు కలుపబడినవి. ప్రతిచోటవేనకవేలు ప్రజలు దివంగతుడైన తమ నాయకుని పవిత్రాస్థికల దర్శనార్థం చేరారు. అంతకుముందు సరిగా ఒకమాసంక్రితం ఆంధ్రకేసరి గర్జనలను విన్న విజయవాడ ప్రజలను, యీసంఘటన కలిచివేసింది.

హైదరాబాదు నగరంలో ప్రజలను గత పదిసంవత్సరాలలో ఇంతగాకదిలించిన సంఘటనలు రెండో మూడోవున్నాయి. ఒకటి 1946 లో అప్పుడేజైలునుంచి విడుదలైన జయప్రకాశ్ నారాయణ వచ్చినప్పుడు; రెండవది పోలీసు చర్య అనంతరం ప్రధాని నెహ్రూ వచ్చినప్పుడు; ఆతరువాత శ్రీమతి సరోజినీనాయుడు మరణించి, ఆమె అస్థికలు ఇక్కడి సంగమంలో నిమజ్జనంకోసం వచ్చినప్పుడు.

లభ్యమైన వాహనం ప్రతిదాన్ని వుపయోగించి రాష్ట్ర నలుమూలలనుంచి ప్రజలు వచ్చారు. ఒంగోలునుంచి ప్రత్యేక లారీల మీద జనం వచ్చారు. వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు ప్రత్యేక కారులో దాదాపు 300 మైళ్లు ఏడుగంటలలో ప్రయాణించి వచ్చారు. ఇలాంటి స్థితిలో అందరికీ చివరి చూపు అందగలిగేట్టుగా దహనంకోసం, కొంచెం దూరమైనా మరొక శ్మశానాన్ని ప్రభుత్వం నిర్ణయిస్తే ఉచితంగా వుండేది.

గత మూడు సంవత్సరాలనుంచి పంతులుగారు ఒక రకంగా రాజకీయ విశ్రాంతి తీసుకుంటున్నప్పటికీ, ఆయన ఆశీర్వచనాలు ప్రస్తుత మంత్రివర్గానికీ, దానికి పూర్వమైన ఆంధ్ర మంత్రివర్గానికీ వుంటునే వచ్చాయి. ఆయన అస్తమయంతో, మన స్వాతంత్ర్యసమరానికి సారథ్యం వహించిన మహారథులందరి పలుకుబడి ఆంధ్ర రాజకీయ రంగంనుంచి అంతరించిందనే భావించాలి. డాక్టర్ పట్టాభిగారు ఆ కోవకు చెందిన వారైనప్పటికీ ఆయనకూ, ఆంధ్ర రాజకీయాలకు సంబంధం ఏనాడో తెగిపోయింది.

పంతులుగారి సుదీర్ఘ రాజకీయ జీవితాన్ని సింహావలోకనం చేసుకుంటే మనకొక విషయం స్పష్టంగా కనపడుతుంది. ఆయన అతులమైన పుట్టుదల, కార్యదీక్షలను ఆయన ధైర్యసాహసాలు, త్యాగాలవల్లనే, స్వాతంత్ర్య సమరంలోనే ఉపయోగించుకున్నాము. కాని, స్వాతంత్ర్యానంతరం నిర్మాణాత్మక రంగంలో ఆయన అమోఘశక్తి సంపదలను వినియోగించుకోలేక పోయాము. ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రమేర్పడి, ఇక ఆయన తప్ప కాంగ్రెసుకు అధికార భిక్ష పెట్టేవారు ఎవరూలేరని తెలిసినప్పుడు చూపిన ఆ కొద్దిపాటి నిస్వార్థత నే, ఈ నాటి మన నాయకులు 1947 లో కూడా చూపివుంటే చరిత్రగతి మరోలా వుండేది. చివరికి ఆయనకు ముఖ్యమంత్రిత్వం మళ్ళీ లభించేసరికి ఆయన శారీరక శక్తులన్నీ ఉడిగిపోయాయి. లేకపోతే ఆయనలోని నిర్మాణాత్మకశక్తి ప్రభావంయింకా ఆంధ్ర ప్రజలకు దక్కేది. ఆయన ఫిర్కా అభివృద్ధి పథకం, ఖాదీ ఉద్ధరణ ప్రణాళిక చూస్తే ఆయన ఈనాటి కేంద్ర ప్రభుత్వానికంటే పది సంవత్సరాలముందు నడిచారని స్పష్టపడుతుంది. ఆహార రేషనింగు మద్రాసు రాష్ట్రంలోనే సమర్థవంతంగా అమలు జరుగుతున్నదని, ఆనాడు అంతర్జాతీయ ప్రముఖులు కూడా కొనియాడారు. ఆయన తరువాత పదవీబాధ్యతలు వహించిన వారంతా ఆయన తలపెట్టిన ప్రతిస్కీమును రద్దు పరచడానికే పూనుకున్నారు. ఈనాడు కేంద్రప్రభుత్వ ఆదేశంపై వాటినే మరొక పేరుతోను, రూపంలో అయినా పునరుద్ధరించడానికి పూనుకుంటున్నారని, ఇటీవల ఇక్కడ జరిగిన సాముదాయిక అభివృద్ధి వుద్యోగుల గోష్ఠిలో ప్రసంగాలు నిరూపిస్తున్నాయి.

స్త్రీలకు చీరే సింగారం

రాయవరపు శంకరయ్యా & సన్సు

(Experts in Silks)

ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు

Telephone :: 138

శ్రీమద్రామాయణం

**** శ్రీమతి కొలకుల సావిత్రి ****

శ్రీ రామలక్ష్మణులు విశ్వామిత్రుననుసరించి ఈశాన్యపుదిక్కుగా పయనమై మిథిలానగరముచేరి జనకమహారాజు యజ్ఞవాటికను ప్రవేశించి అందు విశాలమై జలసమృద్ధిగలిగిన ఏకాంత ప్రదేశమునకు వచ్చిరి. జనకమహారాజు విశ్వామిత్రుని రాక నెఱిఁగి, శాస్త్రకోవిదుడైన తన పురోహితుడు శతానందునితోకూడ విశ్వామిత్రుని కెదురేగి అర్ఘ్యపాద్యాదులతో సత్కారము నొనర్చెను. అంత విశ్వామిత్రుడు మహారాజు క్షేమంబులరసి యజ్ఞకార్యమునుగూర్చి విచారించెను.

ఎల్లరు ఉచితాసనములపై సుఖాసీనులైన పిదప జనకమహారాజు విశ్వామిత్రునిఁగాంచి, "మహర్షీ! తమ దర్శనము వలన నాయజ్ఞము సాఫల్యమైనది. నేను ధన్యుడనైతిని; ఇంకను యజ్ఞసమాప్తికి పండ్రెండు దినములు మిగిలియున్నవి. నన్ననుగ్రహించి మీరంతవఱకు ఉండవలయు"నని కోరుకొని, శ్రీరామలక్ష్మణులవైపు తిరిగి "మునీంద్రా! మీ వెంట వచ్చిన దివ్య స్వరూపులైన ఈ బాలురెవరు? మహాయోధులవలె ఖడ్గబాణ ధనుర్ధరులైన పరాక్రమవంతులుగాను, సౌందర్యమున అశ్వనీ దేవతలవలెను, భూలోకమున కేతెంచిన దేవతలవలెను ఉన్నారు. ఈ పసివాండ్రు పాదచారులై తమవెంట ఎందులకేతెంచిరి? వీరు ఎవరి సుపుత్రులు? సూర్యచంద్రుల వగిది తేజోమూర్తులై నా యాగశాలయందు ప్రవేశించుచున్నారు. వీరిరువురు రూపములోను ఒడ్డు పొడుగులలోను, తలంపులందును, శరీర సౌందర్యములోను ఒకేరీతిగా పోలియున్నారు. వీరి వృత్తాంతము నాకు సవిస్తరముగా తెలుపవలయును" అని అడిగెను.

అంత విశ్వామిత్రుడు రాజుతో "మహారాజా! ఈ బాలురిరువురు దశరథమహారాజు పుత్త్రులు. వారు సిద్ధాశ్రమమున నా యాగమును రాక్షసుల బాధనుండి సంరక్షించిరి. విశాలనగరమున సుమతియను రాజునుదర్శించి, అహల్య శాపవిమోచనముగావించి యిచ్చటకు విచ్చేసిరి. ఓరాజా! ముఖ్యముగా మీ యంతఃపురమున ఉన్న శివధనుస్సును చూచి వారికి వీలైన వంచవలెనను కుతూహలముతో శ్రీరామలక్ష్మణులు వచ్చుటకే నావెంట నేతెంచిరి" అని నుడివెను.

మరునాడు ప్రాతఃకాలమున జనకమహారాజు కాలకృత్యములు తీర్చుకొని, దైవ పార్థన యనంతరము విశ్వామిత్రమహర్షిని శ్రీరామ లక్ష్మణులను తన కొలువునకు పిలిపించి వారి నందఱిని ఉచితరీతిని సత్కరించి మహర్షినిఁగాంచి "మునీంద్రా! తమకును స్వాగతము. నే నిప్పుడేమి చేయవలయునో సెల విండు" అని సవినయముగా పలికెను. విశ్వామిత్రుడు "శ్రీరామలక్ష్మణులు దశరథుని పుత్త్రులని తెలిపియున్నాను. ఈ కూమారాగ్రేసరులు నీ రాజభవనమున నున్న శివధనుస్సును చూడఁగోరియున్నారు. వీరికి నీ చెంతనున్న శివధనుస్సును చూపింపుము. వీరు అభీష్టము సిద్ధించినచో స్వేచ్ఛగా తమ నగరమునకు తిరిగిపోవుదురు. నీకు శుభము చేకూఱును" అని వాక్రుచ్చెను.

జనకమహారాజు విశ్వామిత్రునితో

★ సీతాకల్యాణము ★

"మహర్షీ! ఈ ధనుస్సు నా గృహమునకెట్లు వచ్చినది, దాని పూర్వచరిత్ర గూర్చి సవిస్తరముగా ముందు తెలియఁజేసెదను. నా పూర్వులలో నిమిచక్రవర్తి అనంతరము ఆఱవతరము వాఁడు సుప్రసిద్ధుఁడైన వాఁడు దేవరాతునకు దేవతలు ఈ శివధనుస్సును నిక్షేపముగా ప్రసాదించిరి. తొల్లి ఈశ్వరుఁడు దక్షుని యజ్ఞము ధ్వంసముచేయు సమయమున రౌద్రాకారుఁడై ఈ ధనుస్సును చేఁబూని యెక్కుపెట్టి 'ఓ దేవతలారా! నేను కోరిన యజ్ఞమున నాకు హవిర్భాగముల భాగము పెట్టలేదు. కావున నా ఈ ధనుస్సుతో మీ శిరంబులను తెగటార్చెదను' అని గర్జించెను. అంత దేవతలు భీతిచెంది మహేశ్వరుని స్తుతించి శ్లాఘించిరి. మహేశ్వరుఁడు వారినుతులకు సుప్రసన్నుఁడై ధనుస్సును వారికి బహూకరించెను. దేవతలు ఆ ధనుస్సును మా వంశజుఁడగు దేవరాతున కొసంగిరి. అప్పటినుండి ఈ శివధనుస్సు మా వంశీయులకు నిల్లడముగా నొసంగఁబడి నిక్షేపమై వెలుఁగొందుచున్నది. అది అట్లుండ కొంతకాలముక్రిందట నేను యజ్ఞశాలనిర్మించుటకు తగినభూమిని దున్నుచుండఁగా ఒక ఆడశిశువు నాఁగలికి తగిలెను. ఆ శిశువును భూదేవి వరముగా గ్రహించి 'సీత' యని నామమిడి అల్లారుముద్దుగా పెంచితిని. దైవప్రసాదిని యైన ఆ కన్యను మహావీర్యవంతునకిచ్చి వివాహము చేయుటకు నిశ్చయించి ప్రకటించితిని. అనేకులు రాకుమారులు దివ్యస్వరూపిణియైన నా కుమార్తెను చేపట్టవలెనని ఉత్సాహవంతులై ఏతెంచిరి. వారలందఱికి శివధనుస్సును ఎక్కుపెట్టుమని చెప్పినాను. వారెవరును ధనుస్సును పైకెత్తలేక విఫలులైరి. దానిని కదపలేకకూడ పోయిరి. అట్టి వీరోచిత కార్యమున వారు పరాజితులై అందఱునేకమై ఒక సంవత్సరకాలము మిథిలానగరమును ముట్టడించి సర్వనాశనము చేసిరి. అంత నేను దేవతలనుగూర్చి తపస్సుచేసి చతురంగబలమును సంపాదించి ఆ అల్పవీరులందఱిని నానాదిశలకు తరిమివేసితిని. ఓ మునీంద్రా! ఆ శివధనుస్సును వీక్షింప వచ్చియుండు శ్రీ రామచంద్రునకు స్వాగతము. అనేక రాజపుత్రులు సాధింప శక్యముకాక భంగపడినట్టి ఆ ధనుస్సును శ్రీ రాముఁడు ఎక్కుపెట్టి విజయవంతుఁడైన నేను మిక్కిలి సంతుష్టుండనై నా కుమార్తె సీత నిచ్చి అతనికి పాణిగ్రహణ మహోత్సవము జరిపెదను" అని తెలియఁజెప్పెను. అనంతరము జనకమహారాజు ధనుస్సునుగొని తెమ్మని తన పరివారమునకు అనుజ్ఞ యొసంగెను. మహారాజు ఆనతిమేరకు శివధనస్సును పవిత్రముగా పదిలపఱచిన ఇనుప మందసమును వేలకొలంది దృఢకాయులు ఎనిమిది చక్రములుగల వాహనములో ఉత్సవ సమయమున ఊరేగింపుగ వెలుపలికి తెచ్చు తెరువలెఁ గొనితెచ్చిరి. జనకుఁడు మరల మహర్షితో "స్వామీ! మహాశ్రేష్ఠమైన శివ ధనుస్సు ఇదిగో; నా పూర్వీకులు దీనిని వంచలేక కేవల మర్చనను జరిపించుచుండిరి. దేవ గంధర్వ యక్ష కిన్నర కింపురుష రాక్షస దానవాదులకు నెక్కుపెట్టుటకు సాధ్యము కానిచో మానవులకెట్లు శక్యమగును? అయినను మీరే శ్రీరామచంద్రునకు చూపింపుఁడు" అని సెలవిచ్చెను.

అంత విశ్వామిత్రుఁడు రామునిఁగాంచి "రామా! మందసమును తెఱచి, విల్లును చూడుము" అని హెచ్చరించెను. శ్రీరామచంద్రుఁడు మందసము మూఁతను పైకెత్తి "మునీంద్రా! నేను వింటిని పైకెత్తి సారింప వచ్చునా?" అని ప్రశ్నించెను. విశ్వామిత్ర జనకమహారాజుల అనుమతిని పొంది శ్రీరాముఁడు సునాయాసముగా ధనుస్సు మధ్యభాగమును పట్టుకొని పూలమాలవలె పైకి లేవనెత్తెను. సభాసదులెల్లరు అద్భుతాశ్చర్యములతో తిలకించుచుండఁగా రాముఁడు విల్లును వంచి, అల్లెత్రాటిని బిగించి వారినిగట్టిగా సారించెను. అట్లు బలముగా నారిని సారింపఁగా విల్లు ఫెళ్ళున విఱిగి పిడుగుపడినట్లు భయంకర శబ్దమును కలిగించెను. దేవలోకము నుండి జల్లున పూలవానకురిసెను. అట్టి దెబ్బ దబ్బ నవడిక్కి పర్వతములు బ్రద్దలగునట్లు భూమికంపించినట్లు భ్రమకలిగించెను. విశ్వామిత్రుఁడు రామలక్ష్మణులు జనకమహారాజు తప్ప తక్కిన వారెల్లరు భయకంపితులై మూర్ఛనొందిరి.

జనకమహారాజు శ్రీరాముని వీరోచిత కార్యమునకు దిగ్భ్రమచెంది విశ్వామిత్రమహర్షినిఁగాంచి "బ్రహ్మర్షీ! శ్రీరాముఁడు వీరాధివీరుఁడు. మానవలోకములో ఇట్టి శక్తి వంతుఁడుకలఁడని నేను ఊహించలేదు. ఆశ్చర్యకరకార్యము సంఘటిల్లెను; నా ప్రతిజ్ఞ నెఱవేఱినది. దివ్యసౌందర్యవతియైన నా ప్రియపుత్రిక సీతాదేవిని ఈ రాజపుత్త్రునకొసంగి పెండిలిగావించుటకు సంసిద్ధుఁడనై యున్నాను. ఈ విషయమెల్లను దశరథ మహారాజుంకెఱింగించి, కల్యాణమహోత్సవమునకు సపరివారముగా తోడ్కొనివచ్చుటకు నా మంత్రులనంపుటకు అనుమతియిండు" అని అడిగెను. విశ్వామిత్రుఁడు అందులకు సమ్మతించెను.

జనకమహారాజు దూతలుమూఁడహోరాత్రములు పయనముచేసి మూఁడవనాఁడు అయోధ్యానగరముచేరి రాజభవనమునకేఁగి ద్వారపాలకులవలన తమ రాకను తెలియఁజేసి సింహాసనముపై దేవేంద్రునివలె తేజరిల్లుచున్న దశరథమహారాజునుగాంచి వారి క్షేమ సమాచారము లరసి "ఓ రాజేంద్రా! విశ్వామిత్రమహర్షి, మా చక్రవర్తి జనకమహారాజు తమకు శుభవార్తను పంపినారు. తమపుత్త్రులు శ్రీరామలక్ష్మణులు దైవికముగా విశ్వామిత్ర మహర్షివెంట జనకమహారాజు యజ్ఞమును చూడవచ్చిరి. రాజపుత్త్రిక సీతాదేవి కల్యాణ నిబంధనమునసుసరించి మీ జ్యేష్ఠపుత్త్రుఁడు శ్రీరాముఁడు శివధనస్సును వంచి నారిని బిగించి సారించి విల్లును విఱిచెను. సీతారాముల వివాహమునకు తమరు అనుజ్ఞనొసఁగి సపరివారముగా కల్యాణమహోత్సవము జరిపింప మిథిలానగరము బయలుదేఱుటకు ఆహ్వానించుచున్నాము. తమ రాకకొఱకు వేచియున్నారు" అని తెలియఁజేసిరి.

దశరథమహారాజు విశ్వామిత్రునివెంట పంపిన తన కుమారుల యోగక్షేమములు తెలియక దిగులుచెందియున్నతఱి ఈ శుభవార్త అతనిని పులకితాంకితుని చేసెను. వెంటనే తన అమాత్యులను రావించి, సుమంత్రుని పిలిచి శుభవార్తను తెలిపి, ప్రయాణమునకు సర్వము సిద్ధముచేయ నాజ్ఞనొసఁగి మరునాటి ఉదయమే మిథిలానగరమునకు సపరివారముగా తరలిపోయెను.

మిథిలానగరమున జనకమహారాజు మంత్రి సామంతపురోహితాదులతో ఎదురేఁగి దశరథ మహారాజును ఆహ్వానించి స్వాగతము చెప్పెను. ఇరువురు యథోచిత మర్యాదలను పాటించుకొని కుశలప్రశ్నలు చేసికొనిరి. తదనంతరము జనకుఁడు దశరథునితో "మహారాజా! నేటితో నేఁ అనుష్ఠించుచున్న యాగము సమాప్తమగునుగాన తమకు సమ్మతమైన రేపటి దినము పెండ్లికార్యము జరిపించుటకు సిద్ధముగానున్నాను" అని అడిగెను. అంత దశరథమహారాజు మందస్మితవదనుఁడై జనకునితో "రాజా! దానము దాతల ఇష్టానుసారముగా జరుగును. మీరు ఇచ్చువారు. మేము పుచ్చుకొనువారము. మీరు శర్మజనకులు కనుక మీ కోరికప్రకారము ప్రయత్నములు జరిపింపవలెను" అని నుడివెను. దశరథుని మాటల నేర్పరితనమునకు జనకుఁడు విస్మితుఁడయ్యెను.

పెండ్లికార్యమునకు నిశ్చయింపఁబడిన దినమున నిర్ణీతమైన ముహూర్తమునకు నేతెంచిన పెద్దల సమక్షమున మంగళ తూర్యాదులతో యథాశాస్త్రసమంత్రకముగా హోమాగ్ని చెంత జనకమహారాజు సర్వాలంకార భూషితయైన సీతను గొనితెచ్చి శ్రీరామునితో "ఓ శ్రీరామచంద్రా! ఇదిగో నా కుమార్తె సీత శాస్త్రబద్ధముగా శాశ్వతముగా నీకు బంధింపఁబడినది. ఆమె కరపల్లవమును నీపాణితో గ్రహింపుము. ధర్మాత్ముఁరాలగును. ఎల్లప్పుడు నీవెంట తోడ నీడై మెలఁగును.

—శేషం 11 వ పేజీలో

అందానికి ఆధారం
తలవెంట్రుకలే!

* * * *

తలస్నానానికిన్ని - ఎల్లప్పుడు తలకు పెట్టుకొనుటవల్లను - తలనొప్పి - కండ్లలో నీరు కారుట - వెంట్రుకలు రాలుట ఆగిపోవును. దీని సువాసనకు మనసు రంజిల్లును. మంచి నిద్ర పట్టును. దృష్టిమాంద్యము పోవును. వెంట్రుకలు పొడవగును. మంచి గుణము కలిగినదని యెంతో కాలముగా ప్రఖ్యాతిచెందినది.

హిమగిరి తైలం

దొరుకుచోట్లు:- ఆర్యన్ ఫార్మసీ - ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.
పి. సుబ్బారావు - కెమిస్టు అండ్ డ్రగ్గిస్టు - నెల్లూరు.

ఇంకకొంచెం నైపుణ్యంగా నడిపించుకుంటే ....!

అన్నమో రామచంద్రాయని జనం అల్లాడే పరిస్థితి మళ్లీ వచ్చి పడిందే! ఇందుకు సమాధానంగా కొందరు ప్రబుద్ధులంటారు. 'రామ రాజ్యంలోకూడా అన్నానికి తిప్పలుపడిన జనం వుండబట్టే, అన్నమో రామచంద్రాయనే నినాదం వచ్చింది. అందువల్ల మనం దీనికి విశేషంగా కలవరపడ నవసరంలేదు.' మరికొందరంటారు: 'ఇదంతా వికటం. రామరాజ్యంలో అన్నం అందరికీ వుండెదు గనకనే, ఆతర్వాత కాలంలో అన్నంలేనపుడు అన్నమో రామచంద్రా అని జనం ఆక్రందించారు.' ఈ వితర్కం అంతా అట్లావుంచి, సావధానంగా పరిశీలిస్తే, మన ఈ దుస్థితికి కారణమేమిటిది?

ఆహారం కొన్నిచోట్ల లోపించింది. వరదలు, పంటలనష్టం (అకాలం) ఇందుకు ముఖ్యమైన కారణాలు. మిగిలినచోట్ల బాగాపండింది. అట్టితరి, బాగాపండిన చోట్లనుంచి పండనిచోట్లకు పంపగలిగిన ఏర్పాటు చేస్తేనే గదా ఆహారసమస్య పరిష్కారమయ్యేది? అంతేగాక, పూర్వంకంటె ఎక్కువ పండితేనే గదా ఇది సాధ్యమయ్యేది?

అధికారుల అంచనాల ప్రకారం ఈ రెండు పనులు చక్కగా జరిగినవి. ఆహారసమస్య పరిష్కారమైనదని ప్రకటించారు. అందరికీ విశ్వసనీయంగా వుండెను. ఇంతలోనే, కను విప్పు కలిగింది.

మన కేంద్రీ వ్యవసాయమంత్రి పంజాబ్ రావ్ దేశముఖ్ మే17న రాజ్యసభలో తెల్పిన లెక్కప్రకారం 1952, 1953, 1954, 1955, (1952–53 మొదలు 1955–1956 వరకు) ఈ నాలుగు సంవత్సరాలలో పాలుకు 1కోటి 24 లక్షల 82 వేల టన్నులు (1,24,82000) అధికోత్పత్తిజరిగింది. సాగులోకివచ్చినఎకరాలసంఖ్య పెరిగింది. ఎకరానికివచ్చే ఉత్పత్తి పెరిగింది.

మన గృహమంత్రి ఇట్లనెను: 'గత పదేండ్లుగా దేశంలో ఆహారోత్పత్తి అధికమైనది. ఈ అధిక్యం విశేషమైనది. కాని ఉత్పత్తి ఎక్కువైనట్లుగానే, ధరలు ఎక్కువైనవి. ఈ వైచిత్ర్యం ఎట్లా సంభవించింది? దీనికి ఒకటే కారణం. దేశం సౌభాగ్యవంతమవుతున్నదనడానికి యిది నిదర్శనం. ఆహారం సరిగాలభ్యం కాని జనంవద్ద, వస్తుమాడవలసిన జనంవద్ద నాలుగుపైసలు కూడినవి. వారి కొనుగోలు శక్తి అధికమైనది. గ్రామీణులకు పూర్వంకంటే కొనుగోలుశక్తి ఎక్కువైతే, అది విషాదకరమైన దృశ్యంకాదే! వ్యవసాయానికి అధికంగా కొనుగోలుశక్తి లభ్యమై, అతడు సౌభాగ్యవంతంగా వుంటే, దేశానికి సర్వం చేకూరినట్లవుతుంది. అందువల్ల, వ్యవసాయదునికి నాలుగుపైసలు ఎక్కువకలిగితే, దానికి మనం బాధపడనవసరంలేదు. అట్లని వ్యవసాయేతరులైన కొనుగోలుదారులకు భారం ఎక్కువకారాదు. అందుకోసం ఆర్థికమంత్రి 25 కోట్లరూపాయల సహాయనిధిని ప్రోగుచేస్తున్నాడు. కొందరు పెద్దలను కమిటీగాచేసి, ఈ సమస్యలన్నింటినీ సాకల్యంగా పరిశీలన చేయించెదము. వ్యవసాయకునికి ఆదాయం తరగకూడదు; అతడి ఉత్పత్తి పద్ధతులు వృద్ధి కావలెను.'

వ్యవసాయమంత్రి, గృహమంత్రి పల్కిన వాక్యాలనుబట్టి చూడగా, కలవరానికి కారణమే కన్పించదు. కాని ఇప్పుడు బాధపడేది ఎక్కువగా గ్రామీణులైవున్నారు. కేవలం వరదల, అకాలబాధితప్రాంతాలవారేబాధకు గురికావడంలేదు.

దీనికసలుమూలం మన ప్లానింగ్ చేసేవారి దృష్టిలోనే కొంతవరకు వున్నట్లున్నది. దానివల్లనే, పన్నులభారం సామాన్యులమీదకూడా అధికం కావలసివస్తున్నది. ఆహారసమస్య ఆనేది మళ్లీ మళ్లీ తలయెత్తుతున్నది.

ఇప్పుడు అధికారంలో వున్నవారుగాక మరెవరువచ్చినా ఈ బాధలను జనానికి తప్పించలేరని తోస్తుంది. వీరందరిదృష్టి ఒకటే కొంచెం కుడి, యెడమ - ఈ విషయంలో అంతే భేదం.

వీరందరూ మన ప్రధానివలెనే భారీపరిశ్రమలకు అత్యంత ప్రాధాన్యం యిచ్చేవారే.

అందువల్ల వీరంతా దేశాన్ని యీ దారిన నడిపించేవారే. యింతకంటె కొంచెం బాగా నడిపించగలవారు వారిలో యెవ్వరూ లేరని చెవనను. కాని ప్రధానంగా, వారు యిప్పటి మన ప్రధానిత్రోవను త్రొక్కేవారే.

ఐతే ఇంకెవ్వరైనా ఇంకో సుగమతరమైన మార్గం చూపించారా? ఒక పెద్దమనిషి చూపించాడు. కాని రాజకీయంగా ఆయన పలుకుబడి విశేషం కానందున, దానిని ఎవ్వరు లెక్కచేయుటలేదు. తనకట్టి పరిణామం కలగడానికి యితరులకంటె ఎక్కువగా తానే బాధ్యుడు కాబోలు! ఏది ఎట్లున్నప్పటికీ అతడు సూచించిన మార్గం చర్చనీయాంశమే కాలేదు. ఎన్నటికైనా అవుతుందోకాదో నేను చెప్పలేను. కాని, ఆలోచనను పురిగొల్పేటట్లు నుడివిన అతడి "వాక్యాలను పాఠకావళి కందించుట నా కర్తవ్యం.

అతడూ అసలు ఆ దారివాడే. అనగా మన ప్రధాని, మిగిలిన రాజకీయపక్షాలు అవలంభించే ప్లానింగ్ ధోరణికి బాపతువాడే. కాని, స్వతంత్రంగా అనేక సమస్యలనుగూర్చి ఆలోచించడం ఆరంభించి, మహాశాస్త్రవేత్తై, అతి సునిశితదృష్టిని అలవర్చుకున్నాడు.

మనమిప్పుడు ద్వితీయ పంచవార్షిక పథకములో పడివున్నాము. తృతీయాన్ని సమీపిస్తున్నాము. కాని ఈ పథకాలహడావిడి జరుగుతూవున్న ఆరంభంలోనే, 1949లో, పాట్నా విశ్వవిద్యాలయంలో ఉపన్యసిస్తూ, 'యుద్ధము, లోకము, దేశీయార్థిక, రాజకీయ వ్యవహారాలు' ఇత్యాది విషయములను చర్చించి, ఆయన (కీ. శే. యం. యన్. రాయ్ M. N. Roy) యిట్లనెను.

'ఒక దేశం స్వతంత్రమైనపుడు, ప్రజలకు అన్న వస్త్రాలు, గృహవసతి కల్పించడం దాని ప్రథమకర్తవ్యం. మన బడ్జెట్‌లో సగం మిలిటరీకి పోతున్నది. పారిశ్రామికాభివృద్ధి కోసమనీ, సంరక్షణ కోసమనీ మనం వ్యయం చేసే మొత్తంలో ఒక స్వల్పమైన భాగాన్ని మన ముఖ్య పరిశ్రమయైన వ్యవసాయంమీద ఖర్చుపెడితే, అయిదేండ్లలో మన ఆహార సమస్య పరిష్కారమైపోతుంది. దానితో మన సమస్యలలో సగం సమస్యలు తీరిపోగలవు. అట్లాకాని పక్షంలో మనం కమ్యూనిజమును ఆహ్వానిస్తున్నామనుకోండి. మనకది యిష్టమా, కాదా అనేది తేలవలయుం.'

—కొరవ 10 పేజీలో

ఇదీ లోకవృత్తం!

*** లోక సంచారి ***

✻ నూతన కేంద్ర మంత్రివర్గము ✻

ఏప్రెల్ 17 తేది ప్రధాని నెహ్రూ ఆధ్వర్యాన ఏర్పడిన మంత్రివర్గ సభ్యులు. ఎడమనుండి కుడికి

మొదటవరుస:- మౌలానా ఆజాద్ (విద్య); గోవిందవల్లభపంత్ (హోం); మొరార్జీదేశాయ్ (వాణిజ్యం, పరిశ్రమలు); జగ్జీవన్‌రాం (రైల్వేలు)

రెండవవరుస:- గుల్జారీలాల్‌నంద (ప్రణాళిక, కార్మికులు); టి. టి. కృష్ణమాచారి (ఆర్థికశాఖ); లాల్‌బహదూర్‌శాస్త్రి (రవాణా, తంతితపాలా); సర్దార్ స్వరణ్‌సింగు (ఉక్కు, గనులు, ఇంధనపు వస్తువులు);

మూడవవరుస:- కె. సి. రెడ్డి (వర్క్సు, గృహవసతి, సరఫరాశాఖలు); అజిత్‌ప్రసాద్‌జైన్ (ఆహారం, వ్యవసాయం), వి. కె. కృష్ణమీనన్ (రక్షణ), యస్. కె. పాటిల్ (నీటివసతులు, విద్యుచ్ఛక్తి)

చీనీ ఫలసాయం ఏలం

నెల్లూరుజిల్లా రాపూరు సమీపం మద్దూరుపల్లె గ్రామంలో నా తాలూకు సుమారు 50 ఎకరముల చీనీతోట ఫలసాయం 12—6—1957 తేది బుధవారం మధ్యాహ్నం 2 గంటలనుండి మద్దూరుపల్లెలో బహిరంగ యేలములో అమ్మబడును. ఏలం షరతులు నావల్ల తెలిసికోవచ్చు.

—నెల్లూరు వెంకటరెడ్డి.

మద్దూరుపల్లె - రాపూరుపోస్టు - నెల్లూరుజిల్లా.

పెండ్లికట్నాలు రు 161

* * * *

పెళ్ళకూరు - మాగుంట కట్నం
రూ. 116/- లు.

శ్రీ పెళ్ళకూరు వెంకటకృష్ణారెడ్డిగారి కుమార్తె చి. సౌ. నిర్మలను, శ్రీ మాగుంట లక్ష్మీనారాయణరెడ్డిగారి కుమారులు వెంకటశేషారెడ్డి గారికిచ్చి జరిపినవివాహ సందర్భమున, వధూవరుల పక్షమున నూటపదహార్లున్ను,

◆ ◆ ◆

ఏనుగ - అత్తిపల్లివారి కట్నం
రూ. 40/- లు.

శ్రీ ఏనుగ పట్టాభిరామరెడ్డిగారి పుత్రిక చి. సౌ. సులోచనకును, శ్రీ అత్తిపల్లి బలరామిరెడ్డిగారి పుత్రులు మల్లారెడ్డి గారికిని జరిగిన వివాహ సందర్భమున, చెరి యిరువైరూపాయలున్ను,

◆ ◆ ◆

గుజ్జం సుబ్బరామయ్యగారు
రూ. 5/ లు.

బ్ర. శ్రీ గుజ్జం వెంకటసుబ్బరామయ్య గారు తన పుత్రిక ఆయుష్మతి ఆలగమ్మ గారి వివాహసందర్భమున రు. 5/- లను

◆ ◆ ◆

యిచ్చి మాకు సహాయపడినందులకు వారలకు మా ధన్యవాదాలు.

వధూ-వరులందరికి దయామయుడగు పరమేశ్వరుడు శుభాశీర్వాదము లొసగి రక్షించుగాక.

— నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు, పత్రికాధికారి.

జమీన్‌రైతు

హేవళంబి జ్యేష్ఠ శుద్ధ విదియ
10 జ్యేష్ఠం 1879 (31—5—1957)

కృష్ణమాచారి పన్నులు

"క్రొత్త పన్నులవల్ల ప్రజలు బాధపడెద రంటున్నారు. కాని ప్రణాళిక దెబ్బ తింటె దేశమే నాశనమౌతుంది. ఈ దృష్టితో క్రొత్తపన్నుల ప్రతిపాదనలను పరిశీలించవలెను"

ఆర్థికమంత్రి కృష్ణమాచారిగారు విధించిన క్రొత్త పన్నులకు కాంగ్రెస్ పార్టీలోనే చెలరేగిన తీవ్రప్రతిఘటన నెదుర్కొంటూ ప్రధాని నెహ్రూ పైవిధంగా విజ్ఞప్తిచేశారు.

ఆర్థికమంత్రిగా కృష్ణమాగారి తనపేరును పదిమంది తలచుకునేటట్లుచేశారు. ఎన్నికలైన వెంటనే ప్రతిపాదింపబడిన బడ్జెటు కాబట్టి, ఒక్కసారి ప్రజలనెత్తిన యింతబరువు వేయడానికి ఆచారిగారికి అంతధైర్యం చిక్కింది. లేకుంటే ప్రణాళికగాని, మరేదైనాగాని, యింత సాహసముండేదికాదు.

ఆస్తిపన్ను, ఖర్చుపన్ను వేసి సామ్యవాద తత్వము, అభ్యుదయత్వము వున్నదనిపించాడు ఆర్థికమంత్రి. కాని అధికంగా విధింపబడిన సామాన్య ప్రజలను శోధించే పన్నులవల్ల పై అభ్యుదయం మరుగునపడి పోయింది. అందువల్లనే ఆర్థికమంత్రిగారు స్వజనమునుండే ప్రతిఘటనను ఎదుర్కొనవలసి వస్తున్నది.

చక్కెర, కాఫీ, అగ్గిపెట్టెలు, కార్డు, తక్కువ దూరపు రైలుప్రయాణం, ఆదాయపు పన్ను పరిమితి తగ్గింపు.....ఇటువంటివన్నీ నేరుగా మధ్యతరగతి ప్రజలకు సంబంధించినవి. వీరిని పీల్చనిదే ప్రణాళికకు ఆర్థికవసతి కలుగదనే నిర్ణయానికివచ్చాడు ఆర్థికమంత్రి. మధ్యతరగతి నెత్తిన పిడుగువంటి యీ పన్నులు వేయడమేగాకుండా, ధరలు అంతగా పెరగవని, యివి పెద్దభారం కాబోవని ధర్మపన్నాలు వల్లించడం విపరీతంగా వున్నది. క్రొత్తపన్నుల ప్రతిపాదనలు ప్రస్తావనకు వచ్చిన క్షణంనుండే, ప్రభుత్వం పెంచదలచిన దానికంటే, అయిదారురెట్లుపెంచి కూర్చున్నారు వర్తకులు. దీని నరికట్టడం కృష్ణమాచారిగారివల్ల కాదుగదా, బ్రహ్మదేవునినుండి గూడా కాదనేది అనుభవంవల్ల తేలిన సత్యము. కావున క్రొత్తపన్నులకు ప్రజలను యీవిధంగా పూరడించదలచడం లాభములేనిపని.

ప్రథమ ప్రణాళికను విజయవంతంగా నెరవేర్చుకో గలిగాము, అంత భారమనిపించలేదు. కాని, భారీపరిశ్రమలకు, పెద్దపెద్ద పెట్టుబడులకు నిలయమైన రెండవ ప్రణాళిక, ఆర్థికజనసత్వములేని మనకు పెనుభూతమువలె కనుపిస్తున్నది. అది అనుకున్నప్రకారం నెరవేర్చుటకు కష్టములనైనా ఎదుర్కొనక తప్పదని నెహ్రూజీమాట. ప్రణాళికా నిర్వహణలో ప్రజలు తమనెత్తిన భారము పడినదని భావించడం శుభసూచనని ఆర్థికవేత్తల అభిప్రాయం? భవిష్యదౌన్నత్యానికి, తాత్కాలికంగా కొంతకాలం భారాన్ని మోయవలసివచ్చినా ఆ త్యాగానికి ప్రజలువెనుదీయరు, వెనుదీయ గూడదుగూడా.

కాని సంఘంలో ఎంత భారాన్నయినా మోయగలిగినవారు, మోయవలసినవారు వుండగా, వారిని తేలికగా వదలిపెట్టి, కనీస జీవితావసరములకుగూడా నోచుకోనని అభాగ్య పేదమధ్యతరగతి ప్రజలను పీడించడం సమర్థించలేని విషయము. కావున ప్రణాళిక పేరుతో, పార్టీ పేరుతో క్రొత్తపన్నుల ప్రతిపాదనలకు పార్లమెంటు ఆమోదాన్ని పొందప్రయత్నించేముందు, ఆ భారాన్ని కొంత సడలించి, ఆ కొరతను సంపన్నులమూలంగానే పూడ్చుకోవలసిందిగా విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాము. ప్రణాళికా గడువును పొడిగించకుండా, ప్రణాళికావ్యయాన్ని తగ్గించకుండా, విదేశీ పెట్టుబడిదార్లను బెదరగొట్టకుండా, దేశీయ పెట్టుబడిదార్లపట్ల పక్షపాతము వహించకుండా, మధ్యతరగతివారిని పూర్తిగా వదలకుండా, ప్రజావ్యతిరేకతను కొని తెచ్చుకోకుండా, ప్రణాళికా విజయానికి కృషిచేయుమని ఆర్థికమంత్రి కృష్ణమాచారిగారిని కోరుతున్నాము.

— పల్లెలు —

ఆంధ్రకేసరికి బాష్పాంజలి

ఆంధ్రకేసరి ప్రకాశంపంతులు మరణానికి యీ దిగువ గ్రామాలలో సానుభూతి సభలు జరిగాయి.

వరిగుంటపాడు:— ప్రకాశంగారి మరణ వార్త తెలియగానే దుకాణాలన్నీ మూయబడ్డాయి. గ్రామాభ్యుదయసంఘంఆధ్వర్యాన, శ్రీ అగస్త్యరాజు సుబ్బరాయుడుగారి అధ్యక్షతన జరిగిన బహిరంగసభలో, డాక్టర్ డి. గోపాలాచార్యులు మున్నగుపెద్దలు పంతులుగారి దేశసేవ, త్యాగనిరతులనుగూర్చి ఉపన్యసించారు. —ఓ.వి.

* * *

పెదగంజాం:— భావేశ్వర గ్రంథాలయావరణంలో, పంచాయితీ ప్రెసిడెంటు శ్రీ మున్నం ఆంజనేయులురెడ్డిగారి అధ్యక్షమున ప్రకాశంపంతులుగారి అస్తమయానికి సానుభూతిసభ జరిగింది. శ్రీయుతులు కర్లపాలెం సత్యనారాయణ, గంజాం సత్యనారాయణ, శ్రీహరిరావు, ప్రసాదరావు, శేషగిరిరావు, వేమూరి సుబ్రహ్మణ్యం, కె. వెంకటసుబ్బయ్య గారలు పంతులుగారి త్యాగ, ధైర్యగుణములను ప్రశంసించిరి. సానుభూతి సూచకంగా ఒకనిముషం మౌనంవహించబడెను. వాకాని వెంకటకృష్ణమాచార్యులుగారు పంతులుగారి ఆత్మశాంతికి భగవంతుని ప్రార్థిస్తూ వందన సమర్పణం గావించిరి. —నూరిన రామమూర్తి

* * *

దర్శి:— ప్రకాశంగారి మరణవార్త తెలియగానే ప్రజలు, ప్రభుత్వోద్యోగులు సభ జరిపారు. డాక్టర్ ఎల్. రామమోహనరావు గారు అధ్యక్షతవహించారు. ఎం. శేషగిరిరావు, తిరుపతిరావు, వి. రామమోహనరావు గారల వుపన్యాసాలనంతరం, బానముట్టి మానుమంతశాస్త్రిగారు సానుభూతి తీర్మానాన్ని ప్రతిపాదింపగా, ఆ మహానాయకుని ఆత్మశాంతికై మౌనంగానిలబడి, ఆ తీర్మానాన్ని ఆమోదించారు. —యస్. సోమిశెట్టి.

* * *

కావలి:— పంతులుగారి మృతికి సంతాపసూచకంగా 22 తేది హర్తాళ్ జరిగింది. సాయంకాలం యం. యస్. ఆర్. ఏ. గుప్త గారి అధ్యక్షతన జరిగినసభలో, అయ్యపరెడ్డి, డాక్టర్ సుబ్బరామయ్య, గురుస్వామి, సుందరరామశర్మ ప్రభృతులు మాట్లాడారు. —ఓ. వి.

* * *

చెల్లాయపాళెం వార్షికోత్సవం

స్పెషల్ బోర్డుస్కూలు ప్రథమ వార్షికోత్సవం 16 తేది శ్రీ జి. శంకరయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగింది. హెడ్మాస్టరు లక్ష్మీనరసుగారి నివేదిక అనంతరం, బుచ్చి తెలుగు పండితులు శ్రీ ఆర్. నారాయణరెడ్డిగారు విద్యాదాని ప్రాముఖ్యతనుగూర్చి వుపన్యసించిరి. విచిత్రవేషధారణ, నాటకప్రదర్శనం, బహుమతుల ప్రదానోత్సవంగూడా జరిగింది. —ఓ. వి.

* * *

చిట్టేడు పంచాయితీ

పోస్టుమాస్టరు పంచాయితీ సభ్యుడుగా ఎన్నికైతే, తాము పై అధికార్లకు తెల్పినా, ఏచర్యా జరపలేదంటాడు ఒక గ్రామస్థుడు. నెల్లూరు సాగతోట పోస్టాఫీసులో యీ వార్తను పోస్టుచేయగలిగిన యీవ్యక్తి, కాలుగడుగులు జిల్లా పంచాయితీ ఆఫీసుకుపోయి ఆఫీసరుతో స్వయంగా చెప్పివుంటే బాగుండేది! ఇంతకూ ఆ దేనితో పంచాయితీ శాఖవారు విచారింతురుగాక.

* * *

నాయుడుపాళెం సంఘం

కోవూరు తాలూకా నాయుడుపాళెంలో 40 మంది యువకులు 21 తేదీ పట్నం రామకృష్ణయ్యగారి అధ్యక్షతన సమావేశమై, యువజనసంఘాన్ని స్థాపిస్తూ, దానికి శ్రీ అల్లారెడ్డి జగన్మోహన్‌రెడ్డి బి. ఏ. గారిని అధ్యక్షులుగను, నిమ్మంగి ధర్మరాజయ్యగారిని కార్యదర్శిగను ఎన్నుకున్నారు. —ఓ.వి.

* * *

నల్లగొండ మేళా

ఉదయగిరి జాతీయ విస్తరణ సేవాకేంద్రం వారి ఆధ్వర్యమున, లక్ష్మీ నృసింహస్వామి బ్రహ్మోత్సవం సందర్భంలో, మేళా, వ్యవసాయ పారిశ్రామిక ప్రదర్శనాలు 13 నుండి 15 తేదివరకు ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి. మునసబు బి. సి. కృష్ణారెడ్డి, పంచాయితీ అధ్యక్షుడు టి. చెంచురామానాయుడు గారలు యీ కార్యక్రమ ఏర్పాటుకు ఎక్కువ దోహదమిచ్చారు. శ్రీ గరుడం కృష్ణారెడ్డిగారి అధ్యక్షతన జరిగినసభలో, కావలి డిప్టీకలెక్టరు శ్రీ కె. వెంకటచలంగారు మేళోత్సవాలను ప్రారంభించారు. ఉత్తమ తరగతికి చెందిన పశువులు, కోళ్లు, మేకలు వగైరాలు ప్రదర్శనంలో పాల్గొన్నవి. మూడురోజులు బుర్రకథలు, నాటకాలు మున్నగు వినోద కార్యక్రమం నిర్వహించబడింది.

* * *

గ్రామ నాయకుల శిక్షణాశిబిరంగూడా యిచ్చటనే 13 తేదినుండి 15 తేదివరకు జరిగింది. 15 గ్రామాలకు చెందిన 40 మంది నాయకులు శిక్షణపొందారు. వివిధ శాఖాధికార్లు వుపన్యాసాలిచ్చారు. బి. డి. ఓ. శ్రీ యల్. యస్. రామానుజంగారు జాతీయవిస్తరణ సేవా ప్రణాళికనుగూర్చి వివరించారు. —ఓ. వి.

* * *

బొడ్డువారిపాళెం విద్యుచ్ఛక్తి

మూడు పెద్దగ్రామాలు, ఏడు మజరాలకు కేంద్రమైయిది. అరఫర్లాంగుదూరంలో మద్రాసు-కలకత్తా ట్రంకు మెయిన్ లైను పోతున్నది. ఈ కేంద్రానికి విద్యుచ్ఛక్తి నివ్వవలసిన అవసరాన్ని గూర్చి అకాఖాధికార్లకు విశదీకరించాము. పరిశీలన జరిగింది. 80 వేల రూపాయలస్కీము ఆమోదంనిమిత్తం ఛీఫ్ యింజనీరుకు పంపబడింది. కుందేటి పరుగుతో చకచకా పైకిపోయినకాగితాలు, తాబేలునడకతో సంవత్సరానికి చిన్నమొన్ననే క్రిందికి దిగివచ్చినవి. యీ స్కీము లాభదాయకంకాబట్టి, ప్రస్తుతానికి విరమించబడినట్లు సందేశాన్ని ప్రజల కందించారు. ప్రజలకు ఎంతో నిరాశకలిగింది. దీనివల్ల $11\frac{1}{4}\%$ వరుంబడివస్తుంది. ఇలాంటి స్కీమును వాయిదావేయడం ఏమాత్రం సబబుగాదు. కావున తిరుగాపరిశీలించి మంజూరు చేయవలసిందిగా ఛీఫ్ యింజనీరుగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నారు. శాసనసభ్యులుగూడా కృషిచేతురుగాక. —పెళ్లకూరు గోపీకృష్ణ

* * *

బీమవరం శిబిరం

తూర్పుగోదావరిజిల్లా భారత్ సేవక్ సమాజ్ ఆధ్వర్యమున ఎల్లవరం ఏజన్సీ భీమవరంలో విద్యార్థి యువజనశిబిరం 21 తేది శ్రీ పోలిన వెంకట్రావుగారిచే ప్రారంభించబడింది. శ్రీ చెక్కా అప్పాయిదొర ముఠాదారుగారు అధ్యక్షత వహించారు. ప్రాంతీయ శిబిర ఆర్గనైజరు శ్రీ వై. వెంకట్రామయ్య, శ్రీ కన్నదొర, పెంచ్యాల సత్యం ప్రభృతులు పాల్గొనిరి. నూరుమంది విద్యార్థులు చేరారు. శ్రీ దంటిమూడి రామారావు ఎం. ఏ. గారు క్యాంపు ఆఫీసరుగా వ్యవహరిస్తున్నారు. —ఓ. వి.

వెంకటగిరిలో పండ్ల ఉత్పత్తి పరిశోధన కేంద్రం

దానికి కావలసినభూమిని చూపెడితే నెలకొల్పగలమని మంత్రి శ్రీ తిమ్మారెడ్డి

వ్యవసాయమంత్రిచే బంగారుపేట జాతీయ విస్తరణ సేవాకేంద్ర ప్రారంభోత్సవం

ఆంధ్రకేసరి ప్రకాశంపంతులు అంత్య క్రియలరోజు (21 తేది) వుదయం వెంకటగిరి తాలూకాలో బంగారుపేట జాతీయ విస్తరణ సేవా కేంద్రానికి, వ్యవసాయమంత్రి శ్రీ పెద్ది రెడ్డి తిమ్మారెడ్డిగారు ప్రారంభోత్సవం గావించారు.

మంత్రిగారు ఆనం సంజీవరెడ్డిగారిని వెంట బెట్టుకొని తిరుపతినుండి కారులో వెంకటగిరి విచ్చేశారు. జంట శాసన సభ్యులు వెంకట స్వామిరెడ్డి, కృష్ణయ్య; గూడూరు ఫర్కా శ్రీ సిద్దయ్యనాయుడు; జిల్లా కాంగ్రెస్ కార్య దర్శి, జిల్లా గ్రామోద్యోగుల సంఘాధ్యక్షుడు శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి; కలెక్టరు శ్రీ మొహిబుల్లా ప్రభృతి అధికార వర్గం మంత్రిగారికి స్వాగతమిచ్చారు. మంత్రిగారు కాఫీపుచ్చుకొని, ఆంజనేయ స్వామిని భక్తి పురస్సరంగా సేవించి తీర్థంతీసుకొని, బంగారు పేట చేరారు. బంగారుపేట గ్రామ పొలిమే రలో ఆహ్వానసంఘీయులు పసుమర్తి భోజ్జయ్య, యెక్కల సమదయ్యగారలు మంత్రిగారి బృం దానికి ఎదురేగి స్వాగతమిచ్చి, మంత్రిగారికి, రాజాగారికి, పుష్పమాలలు వేశారు.

సభాప్రదేశానికి వచ్చిన తర్వాత బ్లాక్ డెవలప్‌మెంటు ఆఫీసరు శ్రీ ధన్వంతిరరెడ్డి గారు స్వాగతమిచ్చారు. మంగళవాద్యాల మధ్య మంత్రిగారు జాతీయవిస్తరణ సేవా కేంద్రానికి ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. తర్వాత బ్లాకు కార్యాలయావరణలో ఏర్పాటుచేయబడిన చేనేత, వ్యవసాయ, పండ్లప్రదర్శనాలను మంత్రిగారు తిలకించారు.

తదనంతరం జరిగినసభకు రాజాసాహెబ్ అధ్యక్షతవహించారు. శ్రీ వెంకటస్వామి రెడ్డిగారు స్వాగతమిస్తూ, యీ సేవాకేంద్రం వల్ల తాలూకా అభివృద్ధికి ఎంతో అవకాశ మున్నదని నుడివిరి.

వెంకటగిరిరాజా

అధ్యక్షత వహించిన వెంకటగిరి రాజా గారు ప్రకాశంగారి మరణవార్తను తెల్పుతూ వారికి జోహారులర్పించారు. ఇలాంటిస్కీముల వల్ల, సహకార పద్ధతివల్ల, దేశం ఆర్థికంగా ఎంతో అభివృద్ధినందగలదని, కాని వీటికి ప్రజల సహకారం అవసరమని వుద్ఘాటించారు. యీ ప్లానును తెచ్చుటలో వెంకట స్వామిరెడ్డిగారు భగీరథప్రయత్నం చేశారని, యీ ప్రాంతంవారు వారికి కృతజ్ఞులై వుండా లన్నారు. యీ స్కీమును సద్వినియోగ పరచుకోవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేశారు. వీటికి సంబంధించి కేంద్రప్రభుత్వంచేసిన మార్పు లకు తన ఆక్షేపణవున్నదని, కాని వాటికి యిక్కడ చెప్పడం అనౌచిత్యంగా వుంటుందని రాజాగారన్నారు. మనదేశంలో ఖనిజసంపద ను వెలికితీసి ఔన్నత్యంపొందాలన్నారు.

మంత్రి శ్రీ తిమ్మారెడ్డి

తర్వాత మంత్రిగారికి అనేక సంఘాల తరఫున సన్మానపత్రాలు సమర్పించబడినవి.

మంత్రి శ్రీ తిమ్మారెడ్డిగారు ప్రప్రథమంలో దివంగతుడైన ఆంధ్రమహానాయకుని ఆత్మ శాంతికై మౌనంగా ప్రార్థన సలిపారు. "ప్రకాశంపంతులుగారు ప్రకాశంగానే బ్రతికారు, ప్రకాశంగానే మరణించారు" అన్నారు శ్రీ తిమ్మారెడ్డి. పెరిగేవారికి ప్రకాశంగారి జీవితమే ఆదర్శమన్నారు. ముఖ్య మంత్రిగా ప్రకాశంగారున్నపుడు వారితో తన అనుభవాలనుగూర్చి చెప్తూ తిమ్మారెడ్డి గారిలా అన్నారు:— "రాంపేరు భూముల విషయంలో ఒకటి ఒకటిన్నరకోటి వస్తుందని అధికార్లంటే, ప్రకాశంగారు, పేదలకిస్తే ఎవరబ్బసొత్తు పోతున్నది, అది పేదలకే

యివ్వాలన్నారు. మరొకటి ఫైనేలనందరిని వదలాలన్నారు. అది నాకేమీ తృప్తిగాలేదు. అందుకై జరిగిన మూడు మంత్రివర్గ సమావే శాలలోగూడా నన్ను ఒప్పించలేక పోయారు. కాని కట్టకడపట ప్రకాశంగారు ఒక్క మాటన్నారు. "మీరు జైలులో వుండుటకు ఎవరుకారణ్యులు? పతితపావనులు. అనగా మనము. కావున మనందరము జైల్లోవుండి వారిని విముక్తుల చెయ్యాలి అన్నారు విడు దలచేశారు" అని వివరించారు శ్రీ తిమ్మారెడ్డి గారు.

పంచవర్ష ప్రణాళికల క్రింద జరుగుతున్న అభివృద్ధి కార్యాలను వివరిస్తూ, వెంకటగిరి తాలూకా వెనుకబడివున్నా, భూములు సార వంతముగ వున్నాయని; నీటి కొరత తీరుటకు ప్రయత్నం చేసుకోవాలని, పెద్ద పెద్ద చెట్లను పండ్లతోటలను పెంచాలని, అడవులు పూర్తిగా ప్రజలకు వుపయోగకరంగా వుండా

—కొరవ 9వ పేజీలో

మేమెందుకు సహాయనిరాకరణం చేస్తున్నాం?

—శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి వివరణ

నెల్లూరుజిల్లా గ్రామోద్యోగుల సంఘాధ్యక్షుడు శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు యీ క్రింది ప్రకటన గావిస్తున్నారు -

నెల్లూరుజిల్లాలో యిప్పటికి గ్రామోద్యోగుల రాజీనామాలు నాలుగువందలయాభై (450) అందినవి. విజయవంతముగ సహాయ నిరాకరణ జరుగుచున్నది. రాజీనామాల సేకరణలో అనేకులు కృషిసలుపుచున్నారు. జిల్లామొత్తం రాజీనామాలు త్వరలో పూర్తి కాగలవని ఆశిస్తున్నాను.

గ్రామాధికారుల జీతాలు మైసూరు, కేరళ రాష్ట్రాలలో పెంచబడి, ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో పెంచకపోవుట కడుశోచనీయము. తలారి, నీరుకట్టు, వెట్టివృత్తికారులకు నెలజీతము 18 రూపాయలుమాత్రం యిచ్చుచున్నారు. కూలికిపోయినా, రోజుకు రు. 1-4-0 సంపా దించుకొను రోజులలో రోజుకు రు 0-9-7లు యివ్వడం మిక్కిలి విచారకరము.

కరణంజీతం నెలకు రు 23-0-0లు యిస్తు న్నారు. ఇదివరకటికంటె పని ఐదురెట్లు పెరి గింది. పని పెరిగినందుకు నిదర్శనము పూర్వపు రోజులలో తాలూకాకు ఒక తహసీల్దారు వుండేది, ఇప్పుడు పని ఎక్కువైనందున లోన్సు డిప్యూటీ తహసీల్దారు, ఎలక్షను డిప్యూటీ తహసీల్దారు, వెల్ఫు డిప్యూటీ తహసీల్దారు, అసైన్‌మెంట్ డిప్యూటీతహసీల్దారు, వగైరా ఆఫీసులను ఏర్పాటు చేసినారు. తాలూకా గుమాస్తాలను పెంచినారు. వీరందరికి కావల సినపనులు ఆ కరణమే చేయాలి. కరణానికి అసిస్టెంట్లులేరు. లోగడ ఒక తహసీల్దారు నిర్వహించేటప్పుడు కరణానికి అదేజీతం, ఇప్పుడు అదేజీతము. కాలపరిస్థితుల ననుస రించి ధరలు పెరుగుచున్నకూడా జీతం చాల తక్కువ.

మునసబుకు యిచ్చేజీతం యిరవై రూపా యలు. మునసబుకుకూడా పని చాల పెరిగినది. అగ్రికల్చరల్ లోన్సు, తక్కావి లోన్సు, యింజన్‌లోన్సు వగైరా అనేక వసూళ్ళకు సంబంధించి పనులు పెరిగినవి. పై కారణాల వలన జీతాలు పెంచడం అవసరం. పేరుకు గౌరవవేతనముగాని ప్రతి చిన్న తప్పుకు గ్రామాధికార్లకు జుల్మానాలు, సస్పెన్షన్లు, పనిష్మెంట్లు వుండడము బాధాకరము. మంత్రి వర్గములోని ముఖ్యులవద్దకు రాయబారము వెళ్ళగా, సానుభూతి మాటలైన కనీసం చెప్ప కుండా, వంశపారంపర్యం పోవు, పెరికేస్తా మని, సరియైన విద్య అవసరమని, అమాల్గ మేషన్ ఆఫ్ విలేజస్ విషయము పరిశీలించా లని చెరిరించడంవల్లనే గ్రామాధికార్లలో పెద్ద అయిష్టత బయలుదేరినది. సరియైన

—కొరవ 9వ పేజీలో

శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయము - నెల్లూరు

విరాళాలు

మంగమ్మ గుడికట్టు రూ 50/- లు

[illegible]

శ్రీ నెల్లకూరు వెంకటకృష్ణారెడ్డి గారు రూ 116/- లు విరాళం

19-5-57 [illegible] రూ 116/- లు [illegible]

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

విమర్శకుడు

గ్రామోద్యోగుల సమ్మె

[illegible]

ఇప్పటికి 800 మంది గ్రామోద్యోగుల రాజీనామాలు తనకు అందినట్లు జిల్లా సంఘ అధ్యక్షులు శ్రీ వల్లభరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు తెల్పుచున్నారు. జిల్లాలో మొత్తం సుమారు 1200 మంది కరణాలు, 1300 మంది మునసబులు వున్నారు.

వి. ఆర్. కాలేజి బి. ఏ.

నెల్లూరు వి. ఆర్. కాలేజి బి. ఏ. ఫలితాలు కింద యిస్తున్నాము.

మొత్తం 160 మంది విద్యార్థులు పరీక్షకు కూర్చోగా 65 మంది పూర్తిగా ఉత్తీర్ణులయ్యారు. అంటే నూటికి 40 మంది ప్యాసయ్యారన్నమాట.

పార్టులవారీ

	పరీక్షకు కూర్చున్నవారు	ప్యాసైనవారు	నూటికి శాతము
ఇంగ్లీషు	187	96	52
పార్టు II	190	107	56
[illegible]	30	30	77
[illegible]	22	15	68
[illegible]	119	92	77

[illegible]

వి. యస్‌సి.

[illegible]

కావలి బి. ఏ. ఫలితాలు

[illegible]

కురిచేడు బ్లాకు

[illegible]

రంగనాథరెడ్డి

[illegible]

ఆములూరు బావిలో యువతి శవం

[illegible]

రామలక్ష్మమ్మను పేనాకత్తితో పొడిచాడు

[illegible]

పేదపిల్లలనిధి

[illegible]

వేదం వెంకయ్యగారి మరణం

[illegible]

ఉబ్బసము, క్షయలకు ఉచిత వైద్యము

[illegible]

దొరికిన ఫౌంటెన్‌పెన్

[illegible]

అవి - ఇవి

[illegible]

గంజాం ఆర్. డి:- తాసిల్దారువద్ద [illegible] పనిచేస్తున్న [illegible] అవకాశం జరుగుతున్నదని ఒకరు ఫిర్యాదు చేస్తున్నారు. ఇందులో యదార్థం ఎంతవున్నదో [illegible] తాసిల్దారుగారికే ఎక్కువ తెలిసి వుంటుంది.

యు. పి. ఐ. విలేఖరి:- యునైటెడ్ ప్రెస్ ఆఫ్ ఇండియా నెల్లూరు విలేఖరిగా, ప్రస్తుతం ఇండియన్ ఎక్స్‌ప్రెస్, ఆంధ్రప్రభ విలేఖరిగా వుంటున్న శ్రీ [illegible] నియమింపబడడం సంతోషించదగిన విషయం.

బజారు దరలు

[illegible]	పు. 1.కి రు.	300.0.0
[illegible]	,,	350.0.0
[illegible]	,,	350.0.0
[illegible]	,,	360.0.0
[illegible]	,,	270.0.0
[illegible] 100 [illegible]		47.8.0
[illegible] 100 [illegible]		43.6.0

వార్తలు

ఒకే రాష్ట్రకాంగ్రెస్

[illegible]

జిల్లాబోర్డులు

[illegible]

గ్రామోద్యోగులకు బెదరింపు

[illegible]

ఆంధ్రకేసరి స్మారకచిహ్నం

[illegible]

భూసంస్కరణలు

[illegible]

ఇక్కడా కొత్తపన్నులే!

[illegible]

గవర్నరు శ్రీ గిరి

[illegible]

కల్లూరు సుబ్బారావు

[illegible]

దొంగల్రిగి వుద్యోగులు

[illegible]

పెండ్లిండ్ల పురాణం

(12 వ పేజీ తరువాయి)

[illegible]

దంపూరివారి పెండ్లి

[illegible] 24-5-57 తేదీ వివాహము [illegible]

నేలనూతలవారి పెండ్లి

[illegible] 19-5-57 [illegible]

పుచ్చలపల్లి - కోడూరువారి పెండ్లి

[illegible]

బి. కన్నయ్యనాయుడుగారింట వివాహం

[illegible]

శ్రీ కస్తూరిదేవి పాఠశాలమిక విద్యాలయము, నెల్లూరు

[illegible] 1-7-57 [illegible]

[illegible]

(1) [illegible] 17 సంవత్సరములు [illegible]

(2) [illegible]

(3) [illegible] 1957 [illegible] 15 [illegible]

పి. వసుంధర

హెడ్‌మిస్ట్రెస్

శ్రీ కస్తూరిదేవి పాఠశాలమిక విద్యాలయం పొగతోటనగర్, నెల్లూరు.

19 తేదీ [illegible] సహాయ సంపాదకులు [illegible] స్వర్గీయ సరోజనమ్మ.

టెండరు

కొండపూడి శ్రీ కోదండరామస్వామివారి దేవస్థానం రాబడి

వాహనశాల రేటు రూ. 2400/- లు.

[illegible] రూ. 675/- లు.

[illegible] 4-6-57 తేదీ [illegible] 100.కి రూ. 5/- లు [illegible]

[illegible] 30-6-57 [illegible]

[illegible] పట్టాభిరామరెడ్డి, ట్రస్టీ.

... నేడే విచ్చేయండి ...

మీ ఆదర అభిమానములకు [illegible]

అన్నియు సరసమైన ధరలు - నేడే విచ్చేయండి.

భారతీ మార్టు లిమిటెడ్

హెడ్‌ఆఫీసు : మద్రాసు — బ్రాంచి : [illegible] నెల్లూరు

శ్రీ వాణీ ట్యుటోరియల్ కాలేజి

51, [illegible] - నెల్లూరు (స్థాపితం : 1950)

[illegible] S. S. L. C. [illegible] 7-6-57 [illegible] S. S. L. C. [illegible]

(1) S. S. L. C [illegible]

(2) [illegible]

(3) [illegible] (Part I, III M.P.C.)

(4) [illegible]

[illegible]

సినిమా వార్తలు : :

మల్హార్

విజయగోపాల్ ప్రొడక్షన్స్ గంగా గౌరీ సంవాదం

మద్రాస్‌లో మరొక నెల్లూరుసంస్థ జనిసి ఉత్సాహంతో పురోగమిస్తోంది. యువకులు చేస్తున్న ఈ ప్రయత్నం శరవేగాన సాగిపోతోంది. దర్శకుడుగానూ, ఛాయాగ్రాహకుడుగానూ వి. యస్. రెడ్డి బుక్ చెయ్యబడ్డారు. పాటలు మాటలు వ్రాస్తున్నది పరశురాం.

"గంగా గౌరీ సంవాదం" ఆంధ్రదేశంలోని పాటకజనంలోనూ, స్త్రీలలోనూ ఎంతో ప్రచారంవున్న ఈ "శేలక్" విజయగోపాల్ ప్రొడక్షన్స్ వారి క్రింద తయారవబోతోంది.

మ్యూజిక్ డైరక్టర్ పెండ్యాల నాగేశ్వరరావు శ్రావ్యమైన ట్యూన్స్ ఇచ్చారు. రెండుపాటలు — క్రొత్తగా పెట్టిన జయంతి సౌండ్ స్టుడియోలో రికార్డు చెయ్యబడ్డాయి. సౌండ్ ఇంజనీర్ తిరునారాయణ శబ్దగ్రాహ్యతని సజీవంగా రికార్డుచేశాడు.

ఆర్ట్ డైరక్టర్ తోట వెంకటేశ్వరరావు సెట్స్ నిర్మాణంలోనూ, అలంకరణలోనూ, కాస్ట్యూమ్స్‌లోనూ ప్రత్యేకపోకడ పోతున్నట్లు తెలుస్తోంది.

గవర్నమెంటు డాక్యుమెంటరీ పిక్చర్స్‌లోనూ, భరణీలోనూ పనిచేసిన అనుభవశాలి బాబు ఈ చిత్రానికి ఎడిటర్ గా బుక్ చెయ్యబడ్డారు.

బహుముఖ ప్రజ్ఞావంతుడైన ఆంధ్ర "హీ"రో సి. హెచ్. నారాయణరావు సాంబశివుడుగానూ, జంగందేవరగానూ నటించబోతున్నారు. గంగగా కృష్ణకుమారి, ఆమెతండ్రి శంఖదేవయ్యగా నాగయ్య, ఆమెతల్లి చక్రిదేవమ్మగా పి. హేమలత నటించబోతున్నారు. శంఖదేవయ్య చెల్లెలుగా సి. హేమలత, ఆమె కొడుకు రంగయ్యగా రమణారెడ్డి బుక్ చెయ్యబడ్డారు. అమాయకప్రేమికుడుగానూ; భగ్నహృదయుడు, ఆశాపరుడుఅయిన రంగయ్యపాత్రని నిర్వహిస్తున్నాడు రమణారెడ్డి — బ్రహ్మమానస పుత్రుడయిన నారదుడుగా కాంతారావు "బుక్" చెయ్యబడ్డారు. చంద్రశేఖర్, సీతారాం మొదలైనవాళ్లుకూడా వటిస్తారు. 7 వ తేదీన చిత్రం సెట్స్ కి వెడుతోంది.

రాజరాజేశ్వరీవారి "ద్రౌపదీ మానసంరక్షణం"

రాజరాజేశ్వరీఫిలిం కంపెనీ — కడారు నాగభూషణం దర్శకత్వంలో — ద్రౌపదీ మానసంరక్షణం కథని కలర్‌చిత్రంగా తియ్యడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తోంది. యస్. వరలక్ష్మి ద్రౌపదిపాత్రని నిర్వహించడానికి ఎన్నికయినట్లు తెలుస్తోంది.

'జయంతి' సౌండు స్టుడియో

జయంతీ పిక్చర్స్ అధిపతి అయిన పి. యస్. రెడ్డి బి. యస్. సి., యల్. యల్. బి; లాయర్ ఎట్‌లా. సౌండ్ ఇంజనీర్ ఎ. తిరునారాయణతో కలిసి ప్రారంభించిన కొత్త సంస్థ జయంతి సౌండ్ స్టుడియో. ఇది మొన్న ఏప్రిల్ లో ఉస్మాన్ రోడ్‌లో నెలకొల్పబడింది.

సౌండ్ ఇంజనీర్ అయిన తిరునారాయణ బి. యస్. సి. యల్. సి & యస్. ఇ. ఆర్. సి. ఏ. లో ఇంజనీర్ గా అనుభవాన్ని గడించుకున్నారు. మద్రాస్ సెంట్రల్ పాలిటెక్నిక్‌లో శబ్దగ్రాహణ శాస్త్రాధ్యాపకుడుగా పనిచేసి భరణీస్టుడియోలో ఉద్యోగాన్ని స్వీకరించారు. ఆ తర్వాత పి. యస్. రెడ్డితో కలిసి "జయంతి సౌండు స్టుడియో"ని ప్రారంభించారు.

జయంతి సౌండ్ స్టుడియోకి మూలమూ, బలమూ—తిరునారాయణేఅని చెప్పాలి. భరణీలో సౌండ్ అసిస్టెంట్ గా పనిచేసిన సుబ్బయ్య పాలిటెక్నిక్‌లో తిరునారాయణ విద్యార్థి. ఆ సుబ్బయ్య ఇక్కడ కూడా సౌండ్ అసిస్టెంట్ గా తీసుకోబడ్డాడు.

జయంతి సౌండ్ స్టుడియో కొత్త వెస్ట్రెక్స్ మిషన్‌లతోనూ, సామర్థ్యమైన ఇంజనీర్లతోనూ ఉంది. చాలామంది నిర్మాతలు ప్రస్తుతం తమ చిత్రాల రికార్డింగ్ కి ఇక్కడికే వస్తున్నారు. రెండు ఎడిటింగ్ రూములుకూడా ఉన్నాయి. ఈ సంస్థ వర్ధిల్లి, పురోగమించి, చిత్రసీమలోని టెక్నికల్ స్టేండర్డ్సని - పాశ్చాత్య చిత్రాలను మించేస్థితికి తీసుకొస్తుందని ఆశిస్తున్నాము. తిరునారాయణలాంటి యువక టెక్నిషియన్ల టెక్నిక్ ని. వ్యాపార సరళిలో కాక ఉత్తమస్థాయిలో నిర్వహించాలని కోరుతున్నాము.

పెండ్యాల పురోగమనం

మ్యూజిక్ డైరక్టర్ గా పెండ్యాల నాగేశ్వరరావు మంచిఖ్యాతిని అందుకొంటున్నారు. పెండ్యాలట్యూన్స్ అంటే అటు ప్రేక్షకులు ఇటు నిర్మాతలుకూడా చెవికోసుకుంటున్నారు. వార్యా ణీ పిక్చర్స్ "అక్కాచెల్లెళ్లకీ" పి. వి. వి. యస్. యం. ప్రొడక్షన్స్ "బట్టి విక్రమార్కకీ, శారదా ప్రొడక్షన్స్‌వారి "జయభేరి" కీ; అనుపమా వారి "పుట్టినరోజు" కీ; వంద్‌వారి మూడు చిత్రాలకీ, విజయగోపాల్ ప్రొడక్షన్స్‌వారి "గంగా గౌరీ సంవాదాని"కీ — పెండ్యాల శ్రావ్యమైన ఫణితుల్ని కూరుస్తున్నారు. అద్భుతవ భవిష్యత్తులో పెండ్యాల సంగీత దర్శకత్వంలో అగ్రగామిఅయి ఒకప్రత్యేక స్థానాన్ని అందుకొంటాడని ఆశిస్తున్నాము.

మాడర్న్ థియేటర్స్ హిందీచిత్రం

ఇంగ్లీషు చిత్రం "సెవెన్ బ్రైడ్స్ ఫర్ ది సెవెన్ బ్రదర్స్" చక్కని సాంఘికమనీ, తెలుగులోకి ఎడాప్ట్ చెయ్యదగిన ఇతివృత్తమనీ, సూక్ష్మంలోనే మోక్షం అన్నట్లు తేమిలిపోతుందనీ ఇదివరలో వ్రాశాను. ఇతివృత్తాలు లేనట్లు లేనిచిత్రాన్నే తీస్తూ కూర్చుండిపోయారు తెలుగునిర్మాతలు. హిందీలో ఈ ఇతివృత్తాన్ని ఎన్నుకొని షూటింగ్ ప్రారంభించారు మాడర్న్ థియేటర్సువారు. ఇందులోని ప్రధానమైన వధువు పాత్రకి నళిని జయవంత్ బుక్ చెయ్యబడినట్లు తెలుస్తోంది.

కోవూరు తాసిల్దారుగారికి కృతజ్ఞత

"కోవూరు తాసిల్దారు శ్రీ లక్ష్మీనారాయణగారు రాజకీయ బాధితులమైన నాకూ, శివపూజ నిరంజన గార్లకు సిద్ధపురంవద్ద భూమిని 19—5—1957 తేదీన స్వాధీన పెట్టుటలో ఒకటి రెండుకోట్లు మందు పెండలో శ్రీమయనక గోలిచి స్వాధీనపెట్టినందుకు వారికి నా కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనాలు.

"ఇదివరకుమాదిరి కేవలం డిప్టీతాసిల్దారుమీద వదలకుండా రాజకీయ బాధితుల భూములవిషయం తాను స్వయంగా శ్రద్ధతో చూస్తాను అని చెప్పినప్రకారమే చేస్తున్నందుకు వారికి నా ధన్యవాదాలు. ఏతే యిప్పుడు డిప్టీతాసిల్దారుగా డెండ్గారు రావడం కొంతమెరుగు. ఏమయినా రాజకీయబాధితుల సమస్య త్వరగా తేల్చడం పురోగతుల కనీస ధర్మం. తాను శ్రద్ధతో పనిచేశారంటే సత్వరంగా యీ సమస్య పరిష్కారం కాగలదు.

—ఎస్. అన్నపూర్ణాదేవి.

అభిప్రాయం

కొండవీటి చాంతాడంత నిడివై విసుగుకలిగిస్తున్న అంజలీవారి 'సువర్ణసుందరి'

అంజలి పిక్చర్సువారి ముచ్చటైన మూడవ చిత్రం "సువర్ణసుందరి" కళ్లు తిగేలుమనే పోస్టర్లు ప్రేక్షకుల నాకర్షిస్తాయి. కాని తీరా చిత్రానికిపోయిన ప్రేక్షకుడు నడుంనొప్పితో విసుక్కుంటూ బయటపడుతున్నాడు. పావలా ప్రేక్షకుని విషయం వేరు!

'సువర్ణసుందరి' పాతచిత్రాల కలగాపులగంగా నాకు తోచింది. నూతనత్వంలేని కథ, ఇంపులేని సంగీతం, చూడముచ్చటగాని సెట్టింగులతో కూడిన యీ జానపదచిత్రాన్ని దేవదాసు ఫేం శ్రీ వేదాంతం రాఘవయ్యగారు డైరక్టుచేశారు.

జానపదంకాబట్టి కథనుగూర్చి చర్చించడం అనవసరం. నెల్లూరు పుయ్యాలకాలువ ఎన్ని వంకరలు తిరిగి ప్రవహిస్తుందో, దానికి రెట్టింపు వంకరలతో, పొందికలేకుండా సాగుతుంది యీ కథ.

దర్శకత్వం

దేవదాసు - అనార్కలిలాంటి ఉత్తమ చిత్రాలను నిర్మించిన రాఘవయ్యగారు ఇలాంటి అర్థంపర్థంలేని కథతోకూడిన చిత్రానికి దర్శకత్వం వహించాడంటే - వారి అభిరుచిని ఏమనాలో అర్థంగాకుండావుంది. ఈ చిత్రంలో వీరి ప్రతిభాపూర్వక దర్శకత్వానికి ఒక మచ్చుతునక:. సువర్ణసుందరి కుమారునికి పార్వతీ—పరమేశ్వరులు ప్రత్యక్ష మవుతారు. శివుని మెడలో జీవంలేని, చలనంలేని కర్రపాము వుంటుంది. కనీసం కదిలే రబ్బరుపాముని వేసి సహజత్వానికి దగ్గరచేరడానికి గూడా దర్శకుడు ప్రయత్నించలేదు. ఇది స్టేజి నాటకం గాదని, చలనచిత్రమని గుర్తించినట్లులేదు.

నాగేశ్వరరావు

చిత్రానికి జీవం నాగేశ్వరరావంటే అతిశయోక్తిగాదు. పాత్రోచిత నటనకు పేరు పొందిన నాగేశ్వరరావు, పాతచిత్రాలను కొంత జ్ఞప్తికి తెచ్చినా, ప్రతిభాపూర్వకంగా నటించాడని చెప్పుకోవచ్చు.

అంజలి - రాజసులోచన - గిరిజ యితర పరివారమంతా జీవంలేని బొమ్మలుగా రాణించారు. హాస్యత్రయం రేలంగి - రమణారెడ్డి - బాలకృష్ణల హాస్యం వినోదాన్ని కల్గించలేదు, మామూలు పాతపాటే!

చక్కని కెమెరా

రహమాన్ భాయ్ కెమెరా చిత్రానికి సొబగులు కూర్చింది. ఇంద్రలోకం దృశ్యాలు గంభీరంగా, రామణీయకంగా చిత్రించాడు. దేవేంద్రుడు పేరు చెడిపోరకంగావున్నా, అతని నాట్యశాలమాత్రం శోభాయమానంగా కనుపించింది రహమాన్ కెమెరాలో!

మొత్తానికి చిత్రం కొండవీటి చాంతాడంత నిడివై, అష్టవంకరలు తిరిగి, పన్నిశ్శేబాలు అత్యయమూతూ, అవహాజపూరితంగా, జీవరహితంగా, ధనాశ్రిత సహితంగా విజయవంతమయినది.

మంచి దర్శకుడుగా పేరుగన్నమ్మకున్న రాఘవయ్య ఇకముందైనా ఇలాంటి చిత్రాల దర్శకత్వానికి దూరంగా వుందురుగాక!

— అనంత పద్మనాభరావు.

ఆరోగ్య లేహ్యము

మలబద్ధకము - అతిఉష్ణము - అజీర్ణములకు దివ్యౌషధము - కడుపునొప్పులు - మలేరియా జ్వరములను నివారించును.

అన్ని మందులషాపులలో దొరకును. 20 తు॥ డబ్బి రూ. 2-0-0

బాబిలాన్ ఫార్మసీ, సుబేదారుపేట - నెల్లూరు

పాత్రుడుగారి బాలసంజీవిని (రిజిస్టర్డు)

పిల్లల లివర్ అండ్ స్ప్లీను వ్యాధులను నివారించును.

డాక్టర్ పిళ్లా పాపయ్యపాత్రుడు అండ్ బ్రదర్స్

19, దక్షిణమాడవీధి - మైలాపూరు - మదరాసు.4. ఫోన్ నెం. 71351 రు.

బ్రాంచి:- 7, సారంగపాణికోవిల తూర్పువీధి - కుంభకోణము.

అన్ని మందులషాపులలోను దొరకును

ప్రథమ పార్లమెంటు విశేషాలు

పార్లమెంటు కార్యకలాపాల కాగితాలను ఒకదానిక్రింద ఒకటి చేరిస్తే 54 మైళ్ల పొడవవుతుందట!

నూతన రాజ్యాంగాన్ననుసరించి, ఏర్పడిన ప్రథమ పార్లమెంటు కార్యకలాపాలను, విశేషాలను దిగువయిస్తున్నాము.

చర్చలు

లోక్‌సభచర్చలు రెండులక్షల ఫుల్ స్కేప్ కాగితాలకుపైగా వచ్చింది. అందులో 6½ కోట్ల పదాలున్నాయి. పార్లమెంటు నియమించిన కమిటీల ప్రొసీడింగ్సు 54,000 టైపుచేయబడిన పేజీలు వచ్చాయి. అందులో కోటిన్నరపదాలున్నాయి. ఈ కాగితాలను ఒకదాని క్రింద ఒకటి అంటిస్తే, 54 మైళ్ల పొడవు కాగలదు. 1952 మేలో ప్రథమ పార్లమెంటు ఏర్పడిన నాటినుండి, తుదివరకు జరిగిన 14 సమావేశాలలో 87,675 ప్రశ్నలు అడుగబడ్డాయి. యిందులో లోక్‌సభలోమాత్రం 43,562 ప్రశ్నలు అడుగబడి, సమాధానం చెప్పబడ్డాయి. ప్రథమ పార్లమెంటు తుది సంవత్సరంలో ప్రశ్నలసంఖ్య విపరీతంగా పెరిగింది. ఈ సంవత్సరంలోనే 22,651 ప్రశ్నలు వేయబడ్డాయి.

సభ్యులు

ఈ అయిదేళ్లలో 75 మంది సభ్యులు పార్లమెంటులో నోరు మెదిపిన పాపాన పోలేదు. 230 మంది సభ్యులు యీ 4½ సంవత్సరాలలో ఒకగంటకంటే తక్కువ ప్రసంగించారు. 320 మంది సంవత్సరానికి అర్ధగంటకంటే మించి మాట్లాడలేదు.

పార్లమెంటు చర్చలలో ఎక్కువగా పాల్గొన్నవ్యక్తి పండిట్ ఠాకూర్ దాస్ భార్గవ. ఈయన పార్లమెంటు కాలాన్ని 80 గంటలా 1 నిముషం తీసుకున్నారు.

రెండవవారుగా మాజీ ఆర్థికమంత్రి శ్రీ చింతామణి దేశముఖ్ వస్తారు. ఈయన 72 గంటలా 5 నిముషాలు ప్రసంగించారు. గత జూలైలో రాజీనామా యివ్వకుండా వుంటే, ఈయనే ప్రథములుగా వచ్చేవారేమో!

మూడవస్థానం హిందూమహాసభాధ్యక్షుడు, శ్రీ ఎన్.సి. చటర్జీకిపోయింది. ఈయన 51 గంటలా 46 నిముషాలు మాట్లాడారు.

డాక్టర్ కైలాసనాధకట్జూ 49 గం॥లా 56 నిముషాలతో నాలుగవవారుగావస్తారు మన ప్రధానమంత్రి శ్రీ జవహర్లాల్ నెహ్రూకు అయిదవస్థానం వస్తుంది. ఈయన 45 గంటలా 29 నిముషాలు మాత్రం ప్రసంగించారు.

కమ్యూనిస్టు నాయకుడు హీరేన్ ముఖర్జీ 41 గంటలా 15 నిముషాలు, ప్రజాసోషలిస్టు గురుపాదస్వామి 37 గంటలా 13 నిముషాలుమాట్లాడారు. ఎస్.కె. పాటిల్ 3 గంటలా 12 నిముషాలుమాత్రం ప్రసంగించారు. ఎప్పుడూ రచ్చచేసే సభ్యుడుగా పేరుపొందిన హెచ్. వి. కామత్ 18 మాసాలలోనే 17 గంటలా 28 నిముషాలు మాట్లాడారు.

పండ్లఉత్పత్తి పరిశోధన

(5 పేజీ తరువాయి)

లని, ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటులో చాల చిక్కులున్నాయని, జమీందారీల నాటికంటే నేడు అడవులు శాశ్వతమైన వనేమాట యదార్థమని, అయితే నిత్యజీవితావసరమైన కట్టె, కంప, కలప, ఆకు వగైరాలు వుపయోగించుకోవలసిందేగాని, కట్టె కొట్టి, బొగ్గు కాల్చి మద్రాసుకు రవాణాచేయమని తన వుద్దేశ్యం కాదని మంత్రిగారన్నారు. "వెంకటగిరిలో నిమ్మపండ్లు బాగపండుతాయి. ఎగుమతి సౌకర్యాలకు అప్పుడు ప్రయత్నించాము. అప్పుడు పూర్తికాలేదు. తిరుగా యిప్పుడు కృషిచేస్తున్నాము. వెంకటస్వామిరెడ్డిగారు యిచ్చట కోడూరులోవలె పండ్ల వుత్పత్తి పరిశోధన కేంద్రాన్ని నెలకొల్పవలసిందిగా కోరారు. అందుకు కావలసిన విస్తీర్ణమైన భూమిని చూపెడితే వచ్చే సంవత్సరమే ప్రారంభిస్తాము. పశుగణాభివృద్ధికిగూడా తగు సహాయం చేస్తాము. చిన్న చిన్న పరిశ్రమలు నెలకొల్పుటకుగూడా ప్రయత్నిస్తా"మని శ్రీ తిమ్మారెడ్డిగారు వాకుచ్చారు.

చేనేత పారిశ్రామికుల విషయం ప్రస్తావించి, శ్రీ తిమ్మారెడ్డిగారు, కేంద్రరాష్ట్ర ప్రభుత్వాలద్వారా చేనేత పారిశ్రామికులకు ఆర్థికసహాయము బాగుగ లభిస్తున్నదని, కానీ దానిని డైరక్టర్లు, ప్రెసిడెంట్లు పగం కాజేస్తున్నారని, దీనికోసమైనా కావలిస్తే ప్రగడకోటయ్య, రమాకాంతరావు గారల చేత చేయించుకోవలసిందిగా సలహా యిచ్చారు. ఈ బ్లాకుద్వారా తాలూకా అభివృద్ధికి కృషి చేయవలసిందిగా వెంకటగిరి తాలూకా ప్రజలకు మంత్రి విజ్ఞప్తిచేశారు.

సభాధ్యక్షులు రాజాగారి తుదిపలుకుల అనంతరం, వెంకటస్వామిరెడ్డిగారు వందన సమర్పణం గావిస్తూ, చేనేత కార్మికుల కాలనీకిగా వెంకటగిరి రాజాగారు, గోషాహాస్పిటల్ ప్రక్కన యిరవై ఎకరముల స్థలమును వుచితముగ యిచ్చినట్లు ప్రకటించారు.

సభానంతరము బంగారుపేట ప్రాథమిక పాఠశాల భవననిర్మాణానికి; రాజీపేట, వల్లివేడు రోడ్డు నిర్మాణానికి మంత్రిగారు శంఖుస్థాపనోత్సవం గావించారు. మధ్యాహ్నం రాజమహాలులో ఆహ్వాన సంఘం వారి విందులో పాల్గొన్నారు. ప్రకాశంగారి మరణం వల్లనేమో రాత్రి డిన్నరు, నాటక ప్రదర్శన కార్యక్రమాలను రద్దుచేసుకొని తిమ్మారెడ్డిగారు సాయంకాలానికి తిరుపతికి పోయారు.

—మా. వి.

సహాయ నిరాకరణం

(5-వ పేజీ తరువాయి)

విద్య మంత్రులకు వుండా అనే విషయము వారు గమనించాలి. జమీన్‌దారులు తొలగించబడగా, యిక మా వంశ పారంపర్య హక్కులకు నేము పాత్రులౌడదంలేదు. దీని విషయం ప్రభుత్వమే నిర్ణయించవచ్చు. 19 వ తేదీ ఆంధ్రప్రత్రికలో, పన్నులరూపంలో వచ్చిన ఆదాయాన్ని జీతాలకే వుపయోగించడమా, అభివృద్ధి కార్యక్రమాల విషయం ఏలాగు అని శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డిగారు వివరించారు. మంత్రులు గౌరవ జీతాలంటూ వేలకువేలు తీసుకోవడం సబబేనా? అనవసరముగ లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ ఏర్పాటుచేసి, కొన్ని లక్షలరూపాయలు జీతాలక్రింద వెచ్చించబోతున్నారే, దీనివిషయం మంత్రిగారు యేమి కలవిస్తారో అర్థంకావడంలేదు. ఇదిఅంతా తగ్గించుకోకూడదా? కౌన్సిల్ ద్వారాఅనుచరులను కొడ్డినారిన తెచ్చుకోవడానికి కొన్నిలక్షలు ఖర్చు చేయడము ప్రజాద్రవ్య దుర్వినియోగ మనునది వారి మనసుకు రావట్లున్నది. కష్టపడి పనిచేసి జీతం అడిగేవారి కోర్కెను కాలదన్నుట అన్యాయము. కొద్ది జీతముతో జరుగుబాటు లేనివారు ప్రజలమీద పడి సంపాదించుకోవలసి యుంటుందిగదా! జమాబందులకు మామూళ్లు దుర్భరముగా నున్నవి. ఒక్కొక్క తాలూకాకు కొన్నివేలు వసూలగుచున్నది. ఈ దెబ్బ గ్రామాధికార్లపై బడినందున వారు రైతుల మీద పడుచున్నారు. జమాబందిలేకుండా చేసి, ఆడిటుపద్ధతిని ప్రవేశపెట్టమని శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారికి తిరుపతిలో కలుసుకొన్నపుడు మనవిచేయగా, దానికివారు ఆడిటర్లకుమాత్రం మామూలు యివ్వవద్దా? అని ప్రశ్నించారు. దీనినిబట్టిచూడ లంచగొండితనము అరికట్టాలనే దృష్టి వారికున్నట్లులేదు.

జీతం హెచ్చింపు విషయంలో గ్రామాధికార్లకు 60 రూపాయలు, నౌకర్లకు 30 రూపాయలు యివ్వమని కోరుచున్నాము. మునసబులు పెన్ట్‌పాను అవుతున్నారు. కరణాలు సర్వే ట్రెయినింగు, టెస్టు కూడా పాసవుతున్నారు. ఆ వుద్యోగాలకు తగినచదువు వున్నది అనువిషయము ప్రభుత్వం గుర్తించాలి. ట్రాన్సుఫర్లు అంగీకరించాలని ముఖ్యమంత్రిగారనడం కడుశోచనీయము. మేము పెన్షన్‌గాని, యింక్రిమెంటుగాని కోరడంలేదు. ఇన్క్రిమెంట్లు కోరడంలేదు కనుక ట్రాన్సుఫర్సు విషయము ప్రస్తావించదము సమంజసము కాదు. పెన్షను కోరకుండడము గమనించాలి. తండ్రికి తర్వాత కొడుకు వుద్యోగానికి వస్తూవున్నాడు గనుక పెన్షను కోరడంలేదు. వంశ పారంపర్యహక్కు వున్నందున స్థానిక ప్రాబల్యం చేకూరి, శిస్తులను వారు తేలికగా వసూలు చేయగలుగుచున్నారని ముఖ్యమంత్రిగారు అంగీకరించినట్లు ఆంధ్రప్రభ 19వ తేది పత్రికలో వున్నది.

కరణము చేయుటకు అధికారములేని పనులనుగూడా చేయమని కోరడం విచారకరం. శిస్తు స్థిరీకరణ విషయంలో, హెచ్చింపురేట్ల సవరణను గురించి, ఎ.బి. రిజిష్టరులో అధికారులు చేయవలసినపని కరణముచే తయారుచేసి జమాబందులకు హాజరుకమ్మనడం చట్టవిరుద్ధం. స్వరాజ్యం సిద్ధించిన తర్వాత జీతాలు పెంచడం జరుగలేదు.

ఇట్టి క్లిష్టపరిస్థితులలో గ్రామోద్యోగులు సహాయ నిరాకరణకు దిగారేగాని, ప్రజా ప్రభుత్వము అనేది గుర్తించక కాదు, యే రాజకీయపార్టీకి సంబంధించి కాదుఅని గుర్తించాలి.

పంచాంగం

నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి

మేనెల 30 తేదీ మొదలు జూన్ నెల 27 తేదీవరకు జ్యేష్ఠమాసము. యీమాసమున.

వృష్టి

పడమటగాలి, ఎండలు తీవ్రముగానుండినను, అప్పుడప్పుడు మబ్బులుపట్టి వానలు కురియవచ్చుననికూడా యున్నది.

అర్ఘ

ఆహార ధాన్యములు ధరలు పెరుగవచ్చును.

అరిష్ట

ప్రపంచమంతటిలో, ఎచ్చటనైనా, అలజడి, అశాంతి యేర్పడునట్లుతోచుచున్నది.

మృగశిర కార్తె

జూన్ నెల 7 తేదీ రాత్రి మృగశిర కార్తె ప్రవేశం.

జూన్‌నెల తిథులు

1 శని	తదియ	ప	12–37 గం.ప.
2 ఆది	చవితి	ప	12–34 గం.ప.
3 సోమ	పంచమి	ఉ	8–26 గం.ప.
4 మంగళ	షష్టి	ఉ	6–2 గం.ప.
	సప్తమి	రా	3–31 గం.ప.
5 బుధ	అష్టమి	రా	1–30 గం.ప.
6 గురు	నవమి	రా	10–45 గం.ప.
7 శుక్ర	దశమి	రా	8–33 గం.ప.

మంచి ముహూర్త దినము.

స్వర్గీయ చుండూరు సుబ్బయ్యశెట్టి
ఈయన 14 తేదీ మరణించారు.

మనలోమాట

శ్రీ పులుగుండ్ల రామకృష్ణయ్య

*

నాకోటి జ్ఞాపకం ఉండాదె
ఉండాల రేమన్నని అక్కిస్తుందరంటె
నాస్సెన్సు కాదని కొట్టేని కరుఫు తీర్చె
ఘనుడు రాజాజీతాత.

ఆకుపులోనే కొట్టేస్తే పాయ్యేది
హరిజనులనే పేర్ను
స్వస్స నూమా జన విశాస్స స్వపథ కాకకెల్ను
మరిచాడు గావాల
అడగతా తాలు
రాజాజీతాతను.

చెద్దచేనుకు నూరుమంచలంట
చిన్నకతాల పెద్దాఫీసర్లను
లగుదోశవాక్కుతేటున్నా
ఊడపెరికతే కలగద్ది
కీడుకంటె మేలంట
అడగతా తాలు రాజాజీతాతను.

పాటుకేని సుడతతేగల్ను
కూడుతేని మాలిద్దల్ను
పరుగుకత్తె టాక్టర్లను
ఫీ యిడ్ కాన్గను
మాన్తుంటెనే పోతుందటనాపిర
సోషలిజం వచ్చిందాక
బతికేది నిజమాంటు
అడగతా తాలు, రాజాజీతాతను.

పథకాలన్నీ సమస్యలాయె
తీరస్తానన్న కాంగ్రేసుకు కార్లుకేసి
ముందకేరు మళ్ళీ పేద్దగాడ
దుక్కంతా మట్రలు, సొదగస్థలును యింకేస్తే
కొయ్యకుండానే పండస్తారె
తిండకుడు పాతకేస్తుడు
అడగతా తాలు, రాజాజీతాతను
మనలోమాట, ఎవ్వరికో అనస్తాతె.

రంగ్ బిరంగ్
కోళ్లు
★
* వైట్ లెగ్‌హారన్సు
* రోడ్ ఐలాండ్సు
* బార్డ్ ప్లిమౌత్‌రాక్సు
* న్యూ హ్యాంపైర్సు
* బ్లాక్ మైనార్కాస్
* * * *
ఇంకా ఎన్నో విచిత్రరకాల కోళ్లు - ఇతర దేశాన్నుండి దిగుమతి కాబడినవిగూడ వున్నవి.
పెద్దవి - చిన్నవి - పిల్లలు - గుడ్లు ఏవి కావాలన్నా తయారుగావున్నవి. తెగులు తగులకుండా అన్నిటికి సూదిమందుగూడా వేయబడివున్నది.
* * * *
మాడల్ పౌల్ట్రీ ఫారం
నవలక్‌గార్డన్సు
నెల్లూరు

40 సం. అనుభవము
టి. వి. రెడ్డి & కో. (రిజిస్టర్డు)
బొబ్బిలి మేహాపాద ... గోపాలపురం ... జిల్లా
తెలుగుసులభ... ఉచితం.

పసిరికలు -
- కామెర్లు
భయపడ పనిలేదు
★
డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు,
రంగనాయకులపేట — నెల్లూరు.

శ్రీకాకుళం డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S, 129 of 39. E. P. 395 of 56.

యమ్మాడ రత్నమ్మ —వాది–(D. H. R)
యమ్మాడ వెంకటరామసత్యనరసింగరావు
—ప్రతివాది–(J. D.)

వేలంప్రకటన:- పై కొంబరున వాది (D H.R.) డిక్రీమొత్తం వగైరాల రాబట్టే నిమిత్తం ప్రతివాది తా॥ శ్రీకాకుళం తా॥ లో యున్నటువంటిన్ని మమారు రూ. 160/- లు కట్టుబడి క్యైటు రెంటు పాలీవా చెల్లుతూ యున్నటువంటిన్ని యు 305–0 ట్లు విస్తీర్ణము కలిగినటువంటిన్ని బొడ్డపాడుగ్రామంలో ప్రతివాది తా॥ సమిష్టి సంగోరు యు 152–50 ట్లు పరిమితిగల భూముల ఓకేలాటుగా 3–6–1957 తేదిన పై కోర్టువారియెదుట పగలు 11 గం॥ల లగాయతూ వేలము కాబడును.

వారి తాలూకు రాగల వనోవ క్రింలోబడి వర్క్యాపుపాట రూ. 500/- లు.

—సి. సూర్యనారాయణమూర్తి,
వాది అడ్వకేటు.

జమీన్‌రైతు చందా
సంవత్సరానికి రూ. 6. 50
అర్ధ సంవత్సరానికి రూ. 3. 50
విడి ప్రతి 13 నయాపైసలు

చిత్రజగత్ : మల్హార్

ప్రశ్నోత్తరావళి

అన్ని ప్రశ్నలు సినీఎడిటర్, జమీన్‌రైతు, 17 (రూమ్ నెం. 6) నటేశయ్యర్ రోడ్డు మద్రాసు 17 అనే అడ్రసుకు పంపవలెను. ప్రశ్నలు చిత్రపరిశ్రమకు సంబంధించి, స్పష్టమైనవిగా వుండవలెను.

—సం. జ. రై.

వి. జి. కె. రెడ్డి — గూడూరు.
ప్ర: పాతాళభైరవి చిత్రాన్ని రష్యన్ భాషలోకి డబ్ చేసి - రష్యాకివెళ్ళబోతున్న డెలిగేషన్ చేత పంపించడం మంచిదంటాను. ఏమంటారు?
ఉ: భేషుగ్గావుంది మీ సలహా.

* * *

ప్ర: ఈమధ్య విడుదల అవుతూన్న చిత్రాల్లో "వెరైటీ" కనుపించడంలేదు. దీనికెవరు బాధ్యులు.
ఉ: మీరే!

* * *

యస్. వి. రాఘవరెడ్డి — నెల్లూరు.
ప్ర: సర్కస్ బేక్‌గ్రౌండుతో ఒక కథని తీసుకొని చిత్రంగా నిర్మిస్తే ఎంతో డబ్బు వస్తుంది. "సర్కస్ ఎరీనా" ఎంతబాగా డబ్బుగడించిందో చూశారా? మన తెలుగు నిర్మాత లెవరైనా ఎందుకు ప్రయత్నించకూడదూ?
ఉ: సాహసించలేక!

* * *

వివేకానందరావు — బుచ్చి.
ప్ర: చిత్రం విజయవంతం కావాలంటే – కవి కారణమా? దర్శకుడు కారణమా?
ఉ: ఇద్దరి సంయుక్త కృషీను.

* * *

ప్ర: సి. హెచ్. నారాయణరావు – హిందీ చిత్రరంగంలో అయితే బాగా రాణించి ఉండేవాడేమో!
ఉ: నిజం.

* * *

వై. వెంకటావు — కుదుళ్ల.
ప్ర: ఘంటసాల వెంకటేశ్వరరావు మళ్లీ మరో చిత్రాన్ని ఎప్పుడు ప్రారంభించబోతున్నాడు?
ఉ: "పరోపకారం" చిత్రం నిర్మించిన ఘంటసాల ముప్పయి ఆరువేలరూపాల ఇన్‌కంటాక్సు కట్టాల్సి వచ్చింది. ఆర్థికంగా కట కట పడుతున్న నిర్మాత మరో చిత్రాన్ని అంతత్వరగా ఎల్లా ప్రారంభించగలడు చెప్పండి?

* * *

పి. వి. రమణారెడ్డి — సూళ్లూరుపేట.
ప్ర: విజయావారి 'మాయాబజార్' విజయవంతం కావడానికి కారణంఏమిటి?
ఉ: సావిత్రి మాయాశశిరేఖ పాత్ర నిర్వహణ.

* * *

ఎ. వి. చంద్రశేఖరం — కర్నూలు.
ప్ర: పాటలు పాప్యులర్ అవాలంటే – ఎల్లా వుండాలని మీ అభిప్రాయం?
ఉ: ప్రవాహంలాంటి వ్యవహారికభాష, సరియైన స్లేన్ మెంట్, హృదయాన్ని లాక్కుపోగలిగిన బుర్రవాద్య వాయిద్య సమ్మేళనం, కమ్మని గాత్రం!

* * *

బి. లలితాదేవి — నెల్లూరు.
ప్ర: సినిమాల్లో కనిపించే కొన్ని స్త్రీపాత్రలు అమానుషంగా కనిపిస్తాయి. హృదయంలేనివిగా, పాపభావప్రాయంగా అనిపిస్తాయి. ఇంత ఘోరమైన స్త్రీ పాత్రలను సృష్టించడంలో ఉన్న ప్రయోజనం?
ఉ: కొంతమంది నేడిస్టుల ఆత్మ సంతృప్తిలోంచి బయటపడుతుంటాయి అలాంటి పాత్రలు. ప్రయోజనం ఉండదు నిజానికి

* * *

నారాయణరెడ్డి — గూడూరు.
ప్ర: ఒక సినిమాహాలు కట్టడానికి ఎంత డబ్బవుతుందండీ?
ఉ: పెండికొడ్డి రొట్టె.

ఇదీ లోకవృత్తం

(3-వ పేజీతరువ)

ఐతే భారీ పరిశ్రమలు మనకువద్దా? కావలసిందే, సంరక్షణవద్దా? కావలసిందే, కాని దేనిమీద ఎంత ఖర్చుఅనేకావున విచక్షణ వుండవలెను.

మన ప్రధాని పతర్కంగా, రష్యాలో ఇంకా వ్యవసాయ సమస్య వుండనే వున్నదనీ, చైనాలో, యుగోస్లావియాలో అన్న సమస్య ప్రబలిందనీ సూచించినాడు. ఆమాట నిజమే. కాని దాని గుణపాఠమేమిటి?

మనం వెనుకబడి వున్నాంగనక ముందు పెద్ద యంత్రాలను కల్పించి, తర్వాత సౌభాగ్యం సంపాదించుకుందాం, అంతవరకు నడుములు కట్టుక్కునడిగిస్తూ పోవలసిందే. నని భావించడం యిప్పుడు మనకనవసరం.

మన విదేశీ పాలసీని ఇంకకొంచెం నైపుణ్యంతో నడిపించుకుంటే, రెండుబ్లాకుల అవిరోధంతో, మన కార్యక్రమం నిర్విఘ్నంగా నడిచిపోగలదు.

ఏది వద్దనుకున్నామో అదే వస్తుంది!

దేశాన్ని మరొక క్లిష్టపరిస్థితి ఎదుర్కొనబోతున్నది. మన ప్లానింగ్ అనుకున్నప్రకారం జరగవలెను గనుక నడుములు బిగించవలసి వచ్చింది. బిగించినా, ఇంకా లోటున్నది. పైనుంచి అవి కొంతవరకు దొరకేసూచనలున్నవి.

మన బడ్జెట్ ప్రకటన జరిగిందో లేదో, భారతదేశంలోని అమెరికారాయబారి దానిని ప్రశంసించాడు. ద్వితీయ పంచవర్ష పథకానికి ఇది మంచి పునాది అనికూడా ఆయన శ్లాఘించాడు. వెంటనే అమెరికా పయనమై పోతున్నాడు. మన ప్రతినిధులక్కడకు చేరుకునే సరికే, ఆయన అంతామాట్లాడి, మనకు సాయం దొరికేట్లు చేస్తాడు. ఇదీ వినికిడి.

సాయంఎవరిచ్చినాస్వీకరింతాం. కాని మైత్రి పోసగదు. పొత్తు కుదరదు. ఒకరితో మైత్రి ఇంకొకరితో విరోధం గనక మైత్రి మనకు ఎవరితోను వహనికరం. మరి పైసలు ఊరకే విసిరిపారేస్తారా? ఇంతవరకు మనకు అమెరికావలన చాలాసాయం దొరికింది. కాని తో పొత్తు మాన్తే, ఇంకెవ్వరు అంతసాయం చేయలేమ, చేయబోరు. అట్లని అమెరికాతో పొత్తు పెట్టుకుందుమా, రష్యనులవలన మనకెన్నైనా అపకారం తప్పదు. పొత్తులేకుండా పైసలు పొందవచ్చునా? మన పొత్తులో లేవారి విరోధులతో మనకు మైత్రిలేదని తెలిస్తే, వారి సాయాన్నిపొందవచ్చును. అల్లే వీరితో మైత్రి లేదని వారికితెలిస్తే, వారు మనకు సాయం చేయడానికి యెగబడతారు.

మన ఊనికి కీలకమైనది. మనప్రధాని అవలంభించే విదేశనీతి చాలవరకు దీనికి అనుకూలంగానే వున్నది. కాని ఇంకా జాగ్రత్త అవసరమని విజ్ఞులైన పరిశీలకుల అభిప్రాయం. పైసల అవసరం కలిగినపుడు అమెరికాను పొగడి, పాలసీలకు రష్యనులను మెచ్చితే కథ నడవదనీ, ఇంకాకొంచెం సూక్ష్మంగా విషయ పరిశీలనచేసి, మన పాలసీని మరింత కట్టుదిట్టముగా నడిపించవలెనని వారంటున్నారు.

ఎన్నటికైనా ఒక భ్రమలో పడరాదు. అమెరికా ప్రజాస్వామికరీతిని కాంక్షిస్తున్నది గనక దానితోవుంటేనే సరిపోతుంది, పైసలు. ప్రజాస్వామికం, రెండూ లభ్యం కాగలవనే అభిప్రాయం ఒకటున్నది. ఈమార్గాన్ని మన ప్రధాని తిరస్కరించాడు. అట్టి తిరస్కారమే కర్తవ్యం. మన ప్రజాస్వామికం అమెరికాపరమైనవాడు, చైనా చరిత్ర పునశ్చరణ కాగలదు. ఏది వద్దనుకున్నామో అదే వస్తుంది.

ఎటుబోయినా చిక్కే

ప్రపంచంలో కాసేపు శాంతి ఓనగూరినట్లే వుంటుంది. ఇంతలో ఆకాశం మేఘావృతమై పోతుంది. ఇటీవలిటీవల, రష్యనులు - అమెరికనులు అమితంగా వాగ్యుద్ధాలు సాగించారు. కడకు పరస్పరం శాంతిని కాంక్షిస్తున్నట్లు తెలుసుకొని, ఉభయులు ప్రకటించారు.

అసలీ ప్రపంచశోభకు మూలం తమలోనే వున్నదని స్పష్టంగా గుర్తించారు. పెత్తన కోరు పెట్టుకొని మనం చెలుతూ వచ్చినదేమిటి? అదేగదా! శాంతికి కీలకం వారిద్దరిలోవున్నది. పరస్పర సంహారం అసాధ్యమని ఇంకా వారికి గట్టిగా తెలియలేదు. తన పెత్తనం క్రమేపీ లోకంలో వికసించి, రక్తవర్ణ ప్రపంచం క్షీణించి పోతుందని అమెరికాకింకా లోలోన చాలా ఆశలున్నవి. విరోధవర్గం నడకలోని ఆక్షేపణీయమైన హంశములే దానిని రూపుమాపి, ఆ జాగాలో తన పతాకను ప్రతిష్ఠించుటకు వీలుకలుగజేయగలవని రష్యాభావం.

ఇటీవలనే రష్యనులకు క్రొత్త వికోధయమైనది. ఇద్దరం కలిసి ప్రపంచానికి సూచనలు చేశాం, సమస్యల పరిష్కారానికి ఉమ్మడి మార్గాలు వెతుకుదాం అని వారనడం ఆరంభించారు. ఇది నమ్మదగినమాట కాదని అమెరికనుల అభిప్రాయం.

కాని ప్రాపంచిక పరిస్థితి దినేదినే ఈ అగ్రరాజ్యాల ఆలోచనల పరిమితిని మించిపోతున్నది. వారికీ ఏమీతోచడంలేదు. కలుద్దామా, కలహింతమా? ఎటుబోయినా చిక్కే. ఏదోవక బోయినా, తమ ప్రాబల్యం దెబ్బతినక తప్పదు. కలిసి కృషిచేశారా, తమకంటె శ్రేష్ఠమైన శక్తులు వికాసం పొందగలవు. తామప్పుడు ప్రథమ సంఖ్యలో వుండలేరు. కలహించారా, ఇద్దరూ, లోకం సర్వనాశనం.

♦ ♦ ♦

సురాసురుల పరిస్థితికి ఒక ఉల్లేఖన.-(మాగతవారం 'జమీన్‌రైతు' ఇదేశీర్షిక) "శుక్రాచార్యులు పుత్రికతో ఇట్లనెను. 'కుమారీ, నీ తండ్రిరెయుక్క శక్తి నీకు తెలియదా? ఎవరిని సురులు, అసురులు అందరు స్తుతించెదరో, అట్టి బ్రాహ్మణుని కుమార్తెవు గదా నీవు! ఈ సంగతి వృషపర్వుడు, ఇంద్రుడు, రాజా యయాతి అందరెరుగుదురు.' పురాణకథ: కచదేవయానీరచన విజయలక్ష్మి ('ధర్మయుగ' మే 18, 1957)" వృషపర్వుడు అసురపాలకుడు. అతని సాటి పాలకులు ఇంద్రుడు యయాతి.

వ్రాయాలనే వ్రాస్తున్నా

*** క్రిటిక్ ***

పరస్పర ఆరోపణల వెనుక కేరళలో మరుగున పడుతున్న సత్యం!

"కేరళ ప్రభుత్వం - పాఠ్య పుస్తకాలను వ్రాసేతీరును నిశ్చయించాలనడం ఆలోచనను అదుపులో పెట్టాలనే ప్రయత్నమే అవుతుంది."- వినోబాభావే.

అంటే చరిత్రకు ఎవరికి తోచిన నిర్వచనం, వారివ్వటం ఒక పద్ధతి. అల్లా నిర్వచించే హక్కు పండితులకు కలిగివుండడం నిర్వచనా స్వాతంత్ర్యం అంటారు. సుదీర్ఘమైన చరిత్ర పరుగులో అనేక ఘటనలు పెనవేసుక నడిచాయి. అట్టిఘటనలు నగ్నంగా కనుపించడం సత్యం. కాని అల్లా ఎందుకని సంభవించినట్లు అనే ఆలోచన తర్వాత జరుగుతుంది. అందుకు అనేకులు అనేకరకాలైన నిర్వచనలు చేస్తే విని - తమకిష్టమొచ్చిన అభిప్రాయాన్ని ఏర్పరచుకోవడం సహజం. కాని కమ్యూనిజం అల్లా భావించదు. ప్రపంచం ఒక ప్రత్యేక కోవలో, కోణంలో నడిచిందని, నడుస్తున్నదని వారితలపు. అంతటితో వదిలేస్తే పేచీలేదు. అల్లా అంతా అనుకోనేట్లు చేయను ప్రచారంచేసినా బాధలేదు. కాని ఆలోచనలను అదుపులో పెట్టను ప్రయత్నించుతారు. చరిత్రలో విభిన్నమతాలు అనేకం, ఆయా మత ప్రాబల్యంకొరకు కత్తిపట్టి పోరాడినట్లు చదివాము. కాని ఆలోచనను అదుపులో పెట్టను అవి సాహసించలేదు. బహుశా వారికది అప్పట్లో తట్టలేదేమో!

రష్యాలో కమ్యూనిస్టుపార్టీ అధికారానికి రాగానే-పాఠ్యగ్రంథాలేమిటి-పురాతన గ్రంథాలతోసహా పునఃరచన చేశారు. రష్యన్ భాషలకు దేశవ్యాపిత స్వరూప మివ్వాలని - అన్నిభాషలకు లాటిన్ లిపితో అక్షరాలు వ్రాయించారు. పాతికేండ్లు అల్లా సాగిన తర్వాత-స్థానిక భాషలు అభివృద్ధికావాలంటే ఆయా ప్రత్యేకలిపిలో అభాషనేర్వాలనేశారు. అంటే ఏమిటంటారు దీనిఅర్థం? పాతికేండ్లు నేర్చుకొన్న లిపి ఒక కలంపోటుతో మాయమై, అంతా నిరాక్షరాస్యులై తిరిగి కొత్తాట కోలాటము నేశారనేగదా?

ఇప్పుడదికూడా మారి. రష్యన్ భాష-భాషలకు రాజయిపోయింది. అది అంతర్జాతీయ భాష అవుతుందట; కారణం ఆ భాషలోనే అభ్యుదయం గోచరమవుతుందట! ప్రపంచంలో అన్ని దేశాలలోను రష్యాభాషను ప్రవేశపెట్టను ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి.

ఇక పాఠ్యపుస్తకాలైన, పురాణగ్రంథాలైనా, అన్నీ కమ్యూనిజాన్ని స్థిరీకరించను తోడ్పడాలి! గాంధీజీ 1954 వరకూ విప్లవ విఘాతి - బూర్జువా ఏజంటు- అని రష్యన్ నిఘంటువు నిర్వచనం; ఇప్పుడు జాతీయ బూర్జువాతో కలయిక అని పార్టీ నిర్ణయించింది కావున ఆకస్మికంగా గాంధీజీ విప్లవ నేత - స్వాతంత్ర్యదాత అయి కూర్చున్నారు రష్యన్ గ్రంథాలలో. అంటే, ఇంతకీ చెప్పవచ్చినదేమిటంటే, కేరళలో పిల్లల బుర్రలు శాశ్వతంగా పాడుచేసి, సత్యాన్ని వంచించి, మాసపోత పద్ధతిలో చరిత్రను కుదించి, మనసులు కమ్యూనిజంతప్ప ప్రపంచంలో మరోసత్యం లేదనుకొనేట్లు చెయ్యాలంటే - ఓ-న-మ-హా-ల నుండి ప్రారంభించుతారన్నమాట. అందుకుతగినట్లు పాఠ్య పుస్తకాలు వ్రాయను, అభ్యుదయ రచయితలకప్పగించిశేసరి, పిల్లలమనసుల పాడుచేయనూవచ్చు, అల్లాంటివి వ్రాసినందుకు ప్రభుత్వప్రైజులలా పొందవచ్చు. నూవినోభాకి మొత్తుకుంటే - ఎవరికి వినిపిస్తుందని?

అన్ని అవకాశములను వినియోగించుకొని వారాశించే కమ్యూనిస్టు నియంతృత్వమును సాధించడం వారి కార్యక్రమం. అది వారి గమ్యమైనపుడు వచ్చిన అవకాశమును చెంగళప్పలా వదిలేస్తారా?

అసెంబ్లీ చర్చలలో - "కేరళలో శాంతి భద్రతలకు ప్రమాదం సంభవించుతూందని, ప్రతిపక్షములపై కమ్యూనిస్టులు దౌర్జన్యము సాగిస్తున్నారని" గోలచేస్తే - అదంతా ప్రచారంకొరకు చెప్పేవాదమని కమ్యూనిస్టు మంత్రులు పుకాయించారు. కాని మంత్రుల సమ్మానలోనే కొన్ని విషయాలు బయటపడ్డాయి. "ప్రతిపక్షాలు జీతాలెక్కువ చేయమని సమ్మెచేయండి, ఫారెస్టు భూములు సాగుకివ్వమని సత్యాగ్రహం చేయండి" అని రెచ్చగొడుతున్నట్లు కార్మికమంత్రి వాపోయ్యారు.

కేరళలో కమ్యూనిస్టులు అధికారానికి రాగానే, కార్మికులు, ఇతరులు ఏమి కోరినా అన్యాయమవుతుందికాబోలు? కూలీ ఎక్కువ కావాలనడం, సాగుకు బంజర్లిమ్మనడం ఎవరో రెచ్చగొట్టడమా? తస్సాదియ్యా మంత్రులయ్యాకో లేదో ప్రభువులభాష మాట్లాడితే ఎల్లాగయ్యా కామ్రేడ్స్! మన కామ్రేడ్స్ ఇతర రాష్ట్రాలలోనడిపే పోరాటాలన్నీ రెచ్చగొట్టనేగదా మరి?

ప్రచారంకొరకు ప్రతిపక్షాలు దౌర్జన్యాలు జరుగుతున్నాయని చెప్పుతున్నారు. కాని "మార్చి 30వ తారీకురాత్రి పి. యస్. పి. మాజీ యం. ఎల్. ఏ., కార్మిక నాయకుడు, కార్మికసంఘ ఆఫీసు ఆవరణంలో నిద్రపోతుండగా దుండగులు పైనపడి చంపివేశారు" (ఇంగ్లీషు జనత) దీనికేమంటారు? ఈ హత్యకుముందు కమ్యూనిస్టు సభ్యులు యూనియన్ ఆఫీసులో ప్రవేశించి సామానులు పగులగొట్టి ఆ సంఘానికి తమను ఎన్నుకోని పక్షంలో ఏమి జరుగుతుంతో చూడమని బెదరించి వెళ్ళారట. మరో గ్రామంలో - పి. యస్. పి. కార్యకర్తలను కమ్యూనిస్టులు పైనబడి కొట్టారు. ఇది కమ్యూనిస్టు ఎం. యల్. ఏ. సమక్షంలో జరిగింది. "పెంకుల ఫ్యాక్టరీ యూనియన్‌ను స్వాధీనం చేసుకొనను కమ్యూనిస్టులు ప్రయత్నించి సాధ్యంకాక ఆఫీసులో వున్న కార్యకర్తలను కర్రలతో కొట్టారు" (ఇండియన్ ఎక్స్‌ప్రెస్ నుండి) పి. యస్. పి కాంగ్రెసు స్వాధీనములో మలబారులో చాల పంచాయితీలు వున్నాయి. అట్టి ప్రాంతాలన్నిటిలో కమ్యూనిస్టుపార్టీ హోల్ టయిమర్సు నడిపించి, ఎర్రజెండాను గుచ్చి "మా ప్రభుత్వం వచ్చింది. అది శాశ్వతంగా వుంటుంది. మీరంతా మా క్షేమ వుంటారా లేదా తేల్చుకోండి" అని నిత్యం బెదిరింపులు సాగిస్తున్నాయి. కొన్ని ప్రాంతాలలో కమ్యూనిస్టులకు, ప్రతిపక్షాల కార్యకర్తలకు దెబ్బలాటలు జరుగుతున్నాయని తెలిసి ఆ జిల్లాలో పంచరిస్తున్న మంత్రి తన కార్యక్రమాన్ని రద్దుచేసుకొని అచ్చటికి పరుగెత్తారు" (మెయిల్ పత్రిక.) యీ వార్తలన్నీ ఏమి తెలియచేస్తున్నాయి? ప్రతిపక్షాలు ప్రచారం కొరకు చేస్తున్నారనడంతోనే యీ ఘటనలు దాగగలవా?

"రష్యాలో నేను రెండువారాలు పర్యటించాను. నేను చచ్చినంతవరకూ మరచిపోరాని ఘోరముల అచ్చటచూచాను. అదే సోషలిజమైతే నాకిక మ్యాలిస్టుపార్టీ సభ్యత్వం అక్కరలేదు" అని ప్రముఖ ఫిలాసఫరు - కమ్యూనిస్టు - బ్రిటీషు కమ్యూనిస్టు మహాసభలో చెప్పి - తన సభ్యత్వాన్ని చించిపారేశారు. ఆదేసభలో చాలామంది పార్టీసభ్యత్వాల చించిపారవేశారు.

టిటో మాట్లాడుతూ "రష్యన్ నాయకులు స్టాలిన్ పైవిమర్శించారేగాని, స్టాలిన్‌ను సృష్టించిన ప్రభుత్వాన్ని మార్చదలచలేదు. కమ్యూనిజం పేరుతో ఇతర దేశాలనుతమ అధీనంలో వుంచుకోనటమే వారివుద్దేశ్యమైనట్లు. యీ మధ్యన జరిగిన హంగరీ - పోలండు ఘటనలు మరోకసారి రుజువుచేశాయి." అంటారు.

నాలుగువారాలలో ఆరుసార్లు ఆటంబాంబులను పరీక్షకొరకు రష్యాపేల్చడంవలన - జపాను, చైనా సముద్రతీర ప్రజలకు ప్రమాదం హెచ్చిల్లిందని, అట్టి బాంబులను పేల్చవద్దని బ్రిటన్-రష్యాను కోరింది. అందుకు ప్రపంచ శాంతికాముకుల సమాధానం విన్నారండీ-"బ్రిటన్-రష్యాలు పేల్చవచ్చు. అందులో తప్పులేదు" అని. సెభాష్. అంతేమరి - తమ చర్యలవలన నష్టం జరిగినా అది ప్రపంచాభివృద్ధి అవుతుంది కాబోలు. యీఅభివృద్ధిక్రమంలో బ్రిటన్‌ను కలుపుకొంటేసరి!

"రష్యాలో మంత్రులసంఖ్యతగ్గించి, పరిశ్రమల వికేంద్రీకరణచెయ్యాలి. ఎందుకంటే- దేశమంతా మాస్కోలోనున్న కొద్దిమంది చేతులలో నిరంకుశంగా పరిపాలించబడుతుంది" అంటాడు కామ్రేడు కృశ్చేవ్. ఇది అన్నందుకు ఎంతమంది సామ్రాజ్యవాద ఏజంట్లుగా అదృశ్యమైపోయ్యారో ఆత్మవిమర్శలో లెక్కకురాదుకాబోలు. ప్రవదా పత్రిక-సోవియట్ కమ్యూనిస్టుపార్టీ పత్రిక-యీ వుద్యమంలో సత్యం తెలుసుకొంది. "రష్యన్ పత్రికలు గెజట్‌లుగా తయారయ్యాయి. అందులో వాస్తవంగాని, అభిరుచిగాని కనుపించదు. కాగా-తలనొప్పిగాతయారయి చదవనే ఇష్టం వుండదు" అని వ్రాసింది. ఇదంతా పరిశీలిస్తే ఏదోసంభకోణం తెరవెనుక జరుగుతున్నట్లుస్పష్టం. పార్టీలో అసంతృప్తిని అణచివేయను-ఆత్మవిమర్శ అంటూ ప్రారంభించి, ఆ పరిధిలో తమ కిష్టంలేనివారికి పేర్లుపెట్టి-పీడవదలించుకొనడం రష్యన్ పార్టీ సంప్రదాయం. కావున యీ విమర్శలు ఎవరి తాళ్లు తెంచనున్నవో చూడాల్సివుంది.

శ్రీమద్రామాయణం

(2 పేజీ తరువాయి)

"ఇయం సీతా మమ సుతా సహధర్మచరీ తవ,
ప్రతీచ్ఛచైనాం భద్రం తే పాణిం
గృహ్ణీష్వ పాణినా
పతివ్రతా మహాభాగా ఛాయే
వానుగతా సదా."

అనుచు మంత్రోదకములను వదలెను. ఆ సుముహూర్తమునందే తన ప్రియ పుత్రికలు ఊర్మిళను లక్ష్మణునకు మాండవిని భరతునకు శ్రుతకీర్తిని శత్రుఘ్నునకు ఇచ్చి పాణిగ్రహణము జరిపించెను. అంతరిక్షము నుండి పుష్పవృష్టి కురిసెను. దేవదుందుభులు మ్రోగెను. గంధర్వులు గానము చేసిరి. అప్సరసలు నాట్య మాడిరి. మంగళ తూర్యాదులతో కల్యాణ మహోత్సవము ముగిసెను.

[సశేషము.]

గూడూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో
S. C. 235 of 56. E. P. 413 of 56.
కె. ఆదినారాయణరెడ్డి —వాది-(D. H.)
జి. రమణారెడ్డి —ప్రతివాది-(J. D.)
వేలంప్రకటన:- పై కేసులో జప్తుకాబడిన ఇ. పి. పైద్యాలు దాఖలా 2.వఅయిటం పై కోర్టువారిచే 3-6-57 తేది సోమవారము పై కోర్టువద్ద బహిరంగముగా వేలము వేయబడును. భూమివివరం: నెల్లూరు రి. డి. ఇలాకా ముత్తుకూరు సబ్ రి. లో చేరిన గూడూరు తా॥ మామిడిగ్రామంలో ప్రతివాదికి హక్కుఅనుభవంగల పట్టా నెం 87 కు, సర్వే నెం 104/2 కు కోరుమాగాణి యె 0-57 సెంట్లు. సర్కారుపాట రూ. 600/- లు.
—కోట శ్రీరాములు - వాదిఅడ్వకేటు.

పక్షవాతానికి
PARALYSISCURE (Regd.)
(Trade Mark No. 154754)
మా మందు అమోఘంగా పనిచేస్తుంది. ఆ వ్యాధి నుండి మిమ్మల విముక్తి చేస్తుంది. దిగులుపడవలదు. వారంమందు 8-12-0
డాక్టరు బొమ్మా జితేంద్ర
నెల్లూరు

కుష్టు - బొల్లి
సర్వమేహ పాపలకు
గ్యారంటీ చికిత్స
రెడ్డి & కో
శ్రీ కృష్ణాశ్రమం - (స్థాపితం 1920)
హెడ్ ఆఫీసు: బ్రాంచి:
గోపాలపురం కాకినాడ
తూర్పుగోదావరిజిల్లా. నెల్లూరు

పెండ్లిండ్ల పురాణం

చిత్రగుప్తుడు

ఎన్ని పురాణములుగల
వన్నిటిలో సంఘమునకు యభ్యున్నతి నం
పన్నంబైనది పెండ్లియె!
యన్నవదంపతుల కథను నాలాపింతుజ.

నూత్నవధూవరులు: శ్రీ మాగుంట వెంకటశేషారెడ్డి,
సౌభాగ్యవతి పెళ్లకూరు నిర్మల.
వీరి వివాహం 24వ తేది నెల్లూరు శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయంలో జరిగింది

గోగినేనివారి పెండ్లి

కృష్ణాజిల్లా మానికొండలో జననమంది, నెల్లూరుజిల్లా సైదాపురం ప్రాంతం మైకా దేవతా వరప్రసాదలబ్ధ "షా"—"పల్లిపట్టు" మైకా గనుల అదృష్ట మహదైశ్వర్య సంపన్నులై, గూడూరువద్ద గోగినేని పురాన్ని ప్రతిష్ఠించి, మైకానుండే స్వర్ణగనులవరకు యెగబ్రాకిన నవీన ఏదురప్పన్న నామున్నులైన గోగినేని వారింట స్వర్గీయ గోగినేని పిచ్చయ్య ఉన్నత పౌరశాలలచే పూజితమైన మానికొండలో 24 వ తేది పెండ్లి జరిగింది.

దక్షిణభారత దేశంలో అనుచూరు సుబ్బానాయుడు తర్వాత యింతటి వివాహం జరగలేదన్నారు పాలికులుగూడ.

ఆ అనుచూరువారి వివాహానికి వాడిన బియ్యమన్నీ ఢిల్లీభోగాలు, పీపాలతో పెరుగు, వేలడబ్బాల నెయ్యి, అప్పటికి భారతదేశంలో వున్న వాయిద్యాలన్నీ వాగినవి. లక్షలాది అతిథులు, పరమానంద్ దాస్ చోటాదాస్ కంపినీ లక్షల క్రయం చేయగల బనారస్ చీరలతో ఇందుకూరుపేటలో ఏడిది. పెండ్లికి మిగిలిపోయిన బాణాసంచ తర్వాత పూరికే కాల్చివేయడానికి యెన్నెన్నో దినాలుపట్టింది.

ఆ కమ్మకులీనుడు, ఆ మైకాపిన్న, ఆ యదృష్టజాతకుని అడుగుజాడల్లోనే యీ వివాహంగూడా జరిగింది. వారిది వీరిది ఒకే మైకాజాతకం, వారిది వీరిది ఒకే కమ్మవంశం కావడంవల్ల పోలికలు కనిపించడం స్వాభావికమే!

వధువు:—గోవర్ధన గోల్డుఫీల్డ్సు మేనేజింగ్ డైరెక్టరు శ్రీ గో. వెంకటేశ్వరరావుగారి పుత్రిక చి॥ పద్మావతమ్మగారు; వరుడు:— నూరి అంజయ్యగారి పుత్రుడు శ్రీ కోటేశ్వరరావుగారు.

వివాహానికి కేంద్రమంత్రులు, మాజీమంత్రులు, మైకా వ్యాపారులు, భూస్వాములు, వణిక్ప్రముఖులు మున్నగు పెద్దలు ఎందరో విచ్చేసి వధూవరుల నాశీర్వదించిరి. కవులు, పండితులు, నృత్యగీతాది ప్రదర్శనాలు, చక్కని యేర్పాట్లతో వితరణగా జరిగి, వివాహం అత్యున్నతంగా, శోభాయమానంగా రాణించింది.

శ్రీ దొడ్ల మంగమ్మ M.A. వివాహం

దొడ్ల రాఘవరెడ్డిగారి కుమార్తె శ్రీమతి దొడ్ల మంగమ్మ ఎం. ఏ. గారికిన్ని, హైదరాబాదు అడ్వొకేటు పి. సి. రెడ్డిగారికిన్ని గత 24 తేది పురమందిరానవివాహం చక్కగా జరిగింది. ఇటు నెల్లూరుమండలీయులు, అటు హైదరాబాదు ప్రాంతీయులు పలువురు విచ్చేసి వివాహాన్ని విజయవంతం గావించిరి.

గురుకట్నం రూ. 50 లు

మంగమ్మగారు స్కూలుఫైనలుదాకా శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయంలో చదువుకున్న విద్యార్థిని. అందువల్లనే వివాహసమయమున విద్యాలయమునకు గురుకట్నం 50 రూ. నమస్కార పురస్కారంగా సమర్పించి చరితార్థురాలైంది.

దీర్ఘసుమంగళీభవ!—

ఏనుగు-అత్తిపల్లివారి పెండ్లి

వల్లూపల్లి శ్రీ ఏనుగు పట్టాభిరామరెడ్డిగారి పుత్రిక సౌభాగ్యవతి సులోచనగారికిన్నీ, బుచ్చి, అత్తిపల్లి బలరామరెడ్డిగారి పుత్రులు చిరంజీవి మల్లారెడ్డిగారికిని పరిణయం, రాజాగారి కాలేజీలో గత 24 తేదీ ఉదయం విజయవంతంగా జరిగింది.

కళ్యాణుడు ఏనుగ నరసారెడ్డిగారి పెత్తనం, జమీన్ రైతు నాయకుడు వెంకటనారాయణరెడ్డిగారి సమాదరణ, సివిల్ ఇంజనీరు తిక్కవరపు కోదండరామిరెడ్డిగారి పర్యవేక్షణ, కే. సి. రెడ్డిగారి శుభవీక్షణలతో వివాహం చక్కగా జరిగింది.

భోజనాదికముల యేర్పాట్లు అవసర పదార్థాలతో చక్కగా రాణించింది.

పెళ్లకూరు-మాగుంటవారి పెండ్లి

గూడూరు పెళ్లకూరు వెంకటకృష్ణారెడ్డిగారి తనయ ఆయుష్మతి నిర్మలకును, గండవరం వాస్తవ్యులు శ్రీ మాగుంట లక్ష్మీనారాయణరెడ్డిగారి పుత్రులు ఆయుష్మాన్ వెంకటశేషారెడ్డిగారికిని, శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయ నూతనభవనమున 24 తేది వివాహం చక్కగా, శోభాయమానంగా, ఆహ్లాదకరంగా, ఉచిత మర్యాదలతో, విద్యాలయ ప్రకృతిశోభతో విజయవంతంగా జరిగింది.

మైకా వ్యాపారులు, రైతుపెద్దలు, మండల నాయకులు పలువురు విచ్చేసి వధూవరుల నాశీర్వదించిరి.

పరిణయ మహోత్సవ సమయమున గీతాపండిట్, వేదాంతవిశారద శ్రీమాన్ కాండూరు కృష్ణమాచార్యులచే రచింపబడిన ఆశీః పద్యకుసుమాక్షతలు చదువబడెను.

సీ॥ తొలిజన్మ చేసిన దోశిళ్ల దానాల
వరపుణ్య మీ వధూ వరుల కలిమి
పెళ్ళకూర్ మాగుంట పేర్పడ్డవంశాల
వరపుణ్య మీ వధూ వరుల చెలిమి
పరులకు నుపకార భావములబ్బిన
వరపుణ్య మీ వధూవరుల బలిమి
మాపోపమియు లేని శుద్ధమనస్సుల
దరపుణ్య మీ వధూవరుల తాల్మి
తే॥గీ॥ కాక యెల్లరి కీలాటి కలిమి చెలిమి
బలిమి తాల్మియుంగలిగెడు భాగ్యమెట్లు?
పట్టిచూడంగ నిదియె దాంపత్యగరిమ
ఫలము భాగ్యానుసారమన్ పలుకువృథయె?
సీ॥ పసుపుతో పాలంబట్టు పచ్చని వస్త్రాల
నడుగులలత్తుక లంటుకొనంగ
కమనీయ నవరత్న కంకణంబులతోడ
కంకణమాత్రమున్ కలిసికొనగ
చెక్కిళ్ల నీలంపు మక్కులు రాజిల్ల
నురమున హారము లొప్పారలందంద
నొసల కుంకుమబొట్టు మిసమిసలాడంగ,
పెండ్లికై నేతల పెంపుగలిగి
తే॥గీ॥ కనులపండువుగలిగించు ఘనులకిట్టి
రమ్యకల్యాణ దంపతీ రత్నములకు
సిరులు నాయువు భాగ్యముల్ నేమపొందవ
నెల్లకాలంబు శ్రీహరి యేలుగాత.

వివాహాలు విద్యాలయంలో జరగడం చాలా శోభాయమానంగా, ప్రకృతి రామణీయకంతో మేళవింపబడి, చక్కని వసతికరంగా వున్నది. ఒకేదఫా రెండు వివాహాలు జరగడానికి, రెండుచోట్ల భోజనపంక్తులు సాగడానికి వీలుగానున్నది. పురమందిరాన భోజనాలకు తగినవసతిలేనందువ ప్రత్యేక పందిళ్ళు వేయడం, నేలమీద భోజనాలమర్పడం అంత సుభ్రంగా కనిపించడంలేదు. కాలేజీలో మాత్రామంటే వివాహం జరిగిన చోటనే భోజన పంక్తులు సాగవలసిరావడం యేర్పడుతున్నది. విద్యాలయంలో అట్లుగాక రెండు పెండ్లిండ్లు యేక సమయంలో జరిగినా, రెండు పెండ్లిండ్లకూ ప్రత్యేక హాలులు, భోజనాలకు వేరువేరే రెండు ప్రత్యేక మందిరాలు, ఆడవాండ్ల విడిదికి, వంటసౌకర్యాలకు వేరువేరే వసతులన్నీ యేర్పడియున్నవి. ఈ సంవత్సరము మిద్దెమీద మూడు హాలులు నిర్మించడంవల్ల యీ ప్రత్యేక సదుపాయము యేర్పడింది.

విద్యాలయ కమిటీవారుగూడా వివాహాలకు విద్యాలయం యివ్వవచ్చునని అభిప్రాయపడడం, స్కూలు పనిచేసే నాళ్ళలోనైనా ఆ దినం సెలవుయిచ్చి వివాహాలకు యివ్వవచ్చునన్నిర్ణయించడంవల్ల నెల్లూరులో వివాహాలకు యికనేమాత్రం వసతిలోటుకోవలసిన అవసరం లేకుండా యేర్పడ్డది. ఇది అందరూ గమనింతురుగాక.

ఈ పెళ్లకూరు — మాగుంటవారి వివాహం గూడా పై వసతులవల్ల, భోజనాదులు చక్కగా అమరడానికి వీలేర్పడ్డందువల్ల అందరూ సంతృప్తి చెందినారు.

గుఱ్ఱంవారి పెండ్లి

శ్రీ గుఱ్ఱం వెంకటసుబ్బరామయ్య M.A. (కాలేజి ఇంగ్లీషు పండితుడు) గారి కుమార్తె చి॥ సౌ॥ అలగమ్మగారికిని, మద్రాసు వాస్తవ్యులు ఆయుష్మాన్ వై. బాలసుబ్రహ్మణ్యం బి. ఏ. (ఆనర్సు) గారికిని వివాహం నెల్లూరు వేదంవారి అగ్రహారంలో 24 తేది రాత్రి జరిగింది. వివాహానికి పలువురు పెద్దలు, పండితులు, ప్రముఖులు విచ్చేసిరి. శ్రీ రమణాశ్రమ అధిపతులు శ్రీ టి. ఎన్. వెంకటరామన్ గారు గూడా విచ్చేయడం గమనార్హమైనది.

కన్యాదాన సమయమున శ్రీ సుబ్బరామయ్యగారు రచించిన "Sri Ramana Reminiscences" అను ఆంగ్లకృతియు, తత్ గ్రంథకర్తయే రచించిన అనువాదము "శ్రీరమణస్మరణామృతము" అను తెలుగుకృతియు (అముద్రితములు) శ్రీ —రవ 6, 7, పేజీలో

ఇది మాయాబజార్ కాదు!
పెట్టిన డబ్బుకు తగిన విలువ!
* బెనారస్ జార్జెట్ -
* మైసూరు జార్జెట్ -
* ఎంటోజ్ జార్జెట్ -
* ఫ్లవర్డు జార్జెట్ -
ఒకరకంగాదు - రెండురకాలుగాదు - మీరు కోరుకున్నరకాలు చూడండి
విలువకు తగిన సొమ్ము యిచ్చి - సొమ్ముకు తగిన ఆనందాన్ని పొందండి.
చిన్నబజారు — నెల్లూరు.

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at the Zamin Ryot Power Press, 170, Thipperajuvari St, Nellore.